

DET TEOLOGISKE MENIGHETSAKADEMIET

STUDIEPLAN FOR KRISTENDOMSKUNNSKAP MELLOMFAG OG HOVEDFAG

Utgave 25.08.1987

INNHOOLD:

Menighetsfakultetets Institutt for kristendomskunnskap	s. 2
Kristendomskunnskap mellomfag	s. 2
Pensum	s. 4
Eksamensordning	s. 5
Litteratur	s. 7
Kristendomskunnskap hovedfag	s. 11
Presentasjon av faget	s. 11
Pensum	s. 11
Hovedfagsavhandlingen	s. 12
Eksamensordning	s. 14
Litteratur	s. 16
Veiledning til studiet	s. 22
Diverse vedr. hovedfagsavhandlingen	s. 25
Regler for eksamenskandidater, kristendomskunnskap	s. 27
Forskrifter om begrunnelse og klage ved universitets- og høyskoleeksamener	s. 29
Videre studier i kristendomskunnskap	s. 30
Overgang fra kristendomskunnskap til teologi	s. 30
Grunnregler for Det teologiske Menighetsfakultet	s. 31

Det teologiske Menighetsfakultet

Gydaskjoldveien 4,
0363 Oslo 3.

T.: (02) 46 79 00

MENIGHETSFAKULTETETS INSTITUTT FOR KRISTENDOMSKUNNSKAP

Institutt for kristendomskunnskap ble opprettet i 1967 for å gi utdanning i kristendomskunnskap for tjeneste i kirke og skole. Studiet ved instituttet leder fram til grunnfag, mellomfag eller hovedfag i kristendomskunnskap.

Til forelesningene er det fri adgang for alle. For å delta i seminarundervisningene må en være innskrevet student og ha betalt semesteravgift.

Kristendomskunnskap MELLOMFAG

Presentasjon av faget.

Mellomfagsstudiet i kristendomskunnskap består av grunnfagsstudiet (se egen studieplan) og dertil et mellomfagstillegg som har en normal studietid på ett semester. Mellomfagstillegget er en faglig fordypning i forhold til grunnfagsstudiet på et sentralt område i hver av de følgende seks fagdisiplinene: Det gamle testamente, Det nye testamente, tros lære og etikk, kirkehistorie med konfesjonskunnskap, religionsvitenskap og religionspedagogikk.

I disse fagdisiplinene kan studentene velge sitt fordypningsområde blant flere alternativer.

Den faglig-teologiske skoleringen er et grunnleggende mål, samtidig som studiet skal dyktiggjøre for undervisning i skole og kirke. Undervisningen sikter på å gi kunnskap og å stimulere til selvstendig innsats og personlig vurdering, og å gi grunnlag for en saklig og metodisk god yrkesinnsats.

Instituttets grunnfags- og mellomfagseksamen er godkjent av Universitetet i Oslo som del av embetseksamen av lavere og høyere grad (cand. mag. - cand. philol.).

Krav om forkunnskaper

Godkjent immatrikuleringsgrunnlag er opptaksvilkår til studiet av kristendomskunnskap grunnfag og mellomfag. Fakultetet anbefaler at de som skal ta kristendomskunnskap grunnfag som en del av det teologiske studiet, avlegger examen philosophicum før de begynner på studiet av kristendomskunnskap. Det samme gjelder studenter som vil bruke grunnfagseksamen eller mellomfagseksamen som del av en akademisk grad hvor det kreves examen philosophicum (f.eks. cand. mag. - cand. philol.).

Søknad, opptak og innskrivning. Studentenes plikter og rettigheter.

Studenter som har avlagt grunnfagseksamen ved Menighetsfakultetet, behøver ikke søke opptak på nytt for å få avlegge eksamen i mellomfagstillegget. Studenter som vil avlegge hel mellomfagseksamen ved Menighetsfakultetet, eller som har grunnfagseksamen i kristendomskunnskap fra andre læresteder, sender søknad om opptak på eget skjema, som fås ved henvendelse til fakultetet. Søknadsfristen for høstsemesteret er 10. juni, for vårsemesteret 10. november.

Fakultetet sender svar på søknadene etterhvert som de foreligger. Selve opptaket skjer ved semesterets begynnelse i forbindelse med en personlig innskrivingssamtale med instituttstyreren.

En student som tidligere er relegert ved en akademisk institusjon, plikter å opplyse om dette ved innskrivningen, selv om relegasjonen ikke lenger står ved makt. Om vedkommende unnlater dette, er innskrivningen ugyldig.

Studenter som ikke er immatrikulert, kan ikke få utstedt studentlegitimasjon (studiekort).

Den som blir innskrevet som student ved Menighetsfakultetet, er automatisk også medlem av Studentsamaskipnaden i Oslo, med de plikter og rettigheter dette innebærer.

Frister for oppmelding til eksamen o.l. blir kunngjort i forelesningskatalogen.

Studietid

Studietiden til full mellomfagseksamen er normalt tre semestre.

Studietiden for mellomfagstillegget er normalt ett semester.

Grunnfagsstudiet i kristendomskunnskap er normalt av to semesters varighet, men en kan bruke flere semestre om en ønsker det. Instituttet gir tilbud om et undervisningsopplegg for grunnfagsstudiet som er tilpasset en studietid på to år. Hele undervisningstilbudet er samlet til en ukedag. Opptak skjer hvert 2. år (1988, 1990 osv.).

Undervisning, obligatorisk frammøte

Det vil i hvert semester bli gitt undervisning til mellomfagseksamen i ett eller flere alternativer innenfor de fleste fagdisiplinene.

Undervisningen blir gitt i seminarer.

For dem som avlegger mellomfagseksamen under ett, er deltakelse i følgende undervisning obligatorisk:

ett semesterkurs i troslære eller etikk.
ett semesterkurs i fagmetodikk (se grunnfagsplanen).

Studentene skal møte til minst 6 samvær i hvert kurs.

For studenter som bare skal ta mellomfagstillegget, og som ikke har fulgt grunnfagsundervisning ved Menighetsfakultetet, er deltakelse i følgende undervisning obligatorisk:

ett semesterkurs i troslære eller etikk.

Studentene skal møte til minst 6 samvær.

Instituttet kan dispensere fra denne regel etter begrunnet søknad.

Undervisning på andre studiesteder kan på grunnlag av faglig vurdering godkjennes i stedet for Instituttets egen obligatoriske undervisning.

PENSUM

Pensum til mellomfagseksamen består av grunnfagpensum og et tilleggspensum i form av et fordypningsområde i seks fagdisipliner. Til hvert tilleggspensum er det utarbeidet en litteraturliste på omlag 200 sider, se side 7 ff.

Det gamle testamente

- a) Gammeltestamentlig bibelteologi og hermeneutikk
- b) Profeti og apokalyptikk

Det nye testamente

- a) Paulinsk teologi
- b) Synoptisk teologi
- c) Johanneisk teologi
- d) Kirketanken i Det nye testamente

Troslære og etikk

- a) Troslærens grunnlagsproblem
- b) Den kristne skapertanke
- c) Däpen
- d) Seksualetikk
- e) Kulturlivets etikk
- f) Politisk etikk
- g) Problemstillinger i aktuell livssynsdebatt
- h) Misjonens basis, motivasjon og mål

Kirkehistorie med konfesjonskunnskap

- a) Norsk kirkehistorie i nyere tid
- b) Misjonshistorie
- c) Konfesjonskunnskap
- d) Dogmehistorie
- e) Confessio Augustana

Religionsvitenskap

- a) Hellenistisk religion
- b) Afrikanske religioner
- c) Moderne religiøse strømninger
- d) Religionene og kristendommen
- e) Religionspsykologi
- f) Religions sosiologi

Religionspedagogikk

- a) Hovedproblemer i religionspedagogikken
- b) Tendenser i nyere religionspedagogikk
- c) Den kristne grunntanken i norsk skole

EKSAMENSORDNING

For å få avlegge eksamen, må studenten ha oppfylt kravene til obligatorisk deltakelse i undervisningen.

Mellomfagseksamen i kristendomskunnskap består av de samme skriftlige prøver som grunnfagseksamen (se grunnfagsplanen) og dertil en skriftlig prøve i mellomfagstillegget og en muntlig prøve.

For dem som har avlagt grunnfagseksamen tidligere, kreves det bare skriftlig og muntlig prøve i det særlige mellomfagstillegget.

et deles pensum i to faggrupper:

onskunnskap

lgende to eksamensformer (a. og b.):

nt muntlig prøve.

is det en oppgave fra hver faggruppe.

t ved skriftlig prøve gjøres ikke til gjenstand for muntlig prøve.

kriftlig prøve samt muntlig prøve.

lges innen en av mellomfagstilleggets seks fagdisipliner og i
pningsområdene i vedkommende disiplin. Emnet skal velges i samråd
es av denne.

nsset problemområde at det innenfor den aktuelle rammen kan bli
dypningsnivå. Innenfor en rekke fordypningsområder kan det være
gger i grenseområdet mellom kristendomsfaget og andre fag. Emnet må
oppgaven får et klart teologisk innhold.

skjema

esteroppgave gis på fastsatt skjema som må leveres
en i utfylt og underskrevet stand senest 1. mars eller 1. okt. i
samen skal avlegges. Studenten som skal skrive oppgaven har ansvaret
verholdt.

ven, veiledning.

utarbeides i tilknytning til undervisning.
g til en semesteroppgave med emne fra et alternativ der det ikke
ommende semester.

nter velger en oppgave de skal arbeide sammen om, må den endelige
re slik at hver av studentene har ansvar for sin klart avgrensede

ere på mellom 4000 og 6000 ord, d.v.s. 10 -15 maskinskrevne sider. En
denne rammen kan ikke rekne med å bli godkjent. Når flere studenter
relse, gjelder denne rammen for hver av de delene som en student har

Fortolkning av
 eksamensreglement for mellomfag
 vedtatt av Fakultetsrådet 28.09.87:
 Det er tillatt å melde seg opp til grunnfagseksamen og
 til mellomfagstillegget i samme semester. Dersom en stryker
 i mellomfagstillegget, må en ta dette opp igjen senere.

LITTERATUR

Den oppførte litteratur tolker eksamenskravene både med hensyn til omfang og fordypningsgrad. Listene er i prinsippet "åpne". Dette betyr at en student kan legge opp annen tilsvarende litteratur. Instituttet skal godkjenne litteratur som er valgt i stedet for den som er oppført i studieplanen, og det må søkes skriftlig om slik godkjenning senest en måned før fristen for eksamensoppmelding.

Det gamle testamente

A. GAMMELTESTAMENTLIG BIBELTEOLOGI OG HERMENUTIKK:

KVANVIG, H.S.: Gamle ord i ny tid. Det gamle testamente og dets budskap i dag, Oslo 1977.

eller tilsvarende.

B. PROFETI OG APOKALYPTIKK:

RAD, G.von: Profetenes budskap, Oslo 1975, s. 17-89, 93-141, 191-212, 223 pkt.4 -229, 251-260. Fremtiden i Guds hender (flere forf.), Skrivestua 1977, s.1-11, 48-53, 60-80, 96-105.

eller tilsvarende.

Det nye testamente

A. PAULINSK TEOLOGI:

De 13 Paulus-brev (Rom.Filem.)

Enten:

LADD, G.E.: A Theology of the New Testament. Grand Rapids, Mich. 1977, s. 376-568, supplert med et mindre tillegg om dåpen og nattverden, f.eks. hentet fra:
MOE, O.: Apostelen Paulus' forkynnelse og lære, Skrivestua 1979, (tidl. 3. oppl. Oslo 1961), s. 303-322

eller:

MOE, O.: Apostelen Paulus' forkynnelse og lære, Skrivestua 1979, (tidl. 3. oppl. Oslo 1961), s. 195-405.

eller tilsvarende.

B. SYNOPTISK TEOLOGI:

LADD, G.E.: A Theology of the New Testament, Grand Rapids, Mich. 1977, s. 34-210

C. JOHANNEISK TEOLOGI:

LADD, G.E.: A Theology of the New Testament, Grand Rapids, Mich. 1977, s. 215-308
AALEN, S.: Johanneiske hovedbegreper i Johanneisk teologi, 2. utg. Skrivestua 1976

eller tilsvarende

D. KIRKETANKEN I DET NYE TESTAMENTE:

LARSSON, E.: Världen och kyrkan i Nya testamentet i Norsk Tidsskrift for Misjon 1968, s. 148-173, eller i LARSSON, E.: Människan inför Bibeln, Arlööv 1982, s. 27-50
SKJEVESLAND, O.: Kirken i Det nye testamente, Oslo 1976

eller tilsvarende.

Troslære og etikk

A. TROSLÆRENS GRUNNLAGSPROBLEM:

Enten:

PRENTER, R.: Skabelse og genløsning, 6. oppl. København 1975, s. 5-196 (unntatt fotnoter og ekskurs), supplert med: SKYDSGAARD, K.E.: Regim Prenters dogmatiske prolegomena i Nordisk teologi, ideer og män, Lund 1955

eller:

SANNES, K.O.: Prolegomena til dogmatikken, Skrivestua 1983.

eller tilsvarende.

B. DEN KRISTNE SKAPERTANKE:

Litteraturliste ikke utarbeidet.

C. DAPEN:

ASHEIM, I.: Däpen og det kristelige gjennombrudd, Skrivestua 1978
 MIDTEIDE, P.J.: Däpen i EIDBERG, P.A. (red.): Baptistene. Tro og liv, Oslo 1976
 MODALSLI, O.: Däpen og dens forhold til det forkynte ord, Skrivestua 1978
 SANNES, K.O.: Däpen og dens plass i kirkens liv (- s.203-214), Oslo 1978

eller tilsvarende.

D. SEKSUALETIKK:

GRØNSETH, E.: Seksualitet og samfunn, og LAVIK, N.J.: Seksualitet og frihet, begge i FOSS, Ø.:
 Seksualitet og frihet, Oslo 1966, s. 67-96 og 114-127.
 SAPP, S.: Sexuality, the Bible and Science, Philadelphia 1977, s. 1-21, 24-28, 40-42, 62-73,
 79-106. Se også s. 133-135.
 SMEDES, L.B.: Sex for Christians. The Limits and Liberties of Sexual Living, Grand Rapids 1976,
 s.15-149.
 Bibeltekster: 1 Mos 1-3; Høysangen; Mark 10,2-9; 1 Kor 5-7.

Det forutsettes kjennskap til HEIENE, G.: Ekteskap og seksuelliv, i SMITH, A. (red.): På skaperens jord, Oslo 1984.

eller tilsvarende.

E. KULTURLIVETS ETIKK

AUKRUST, T.: Mennesket i kulturen, Oslo 1958, s.28-68, 78-96, 120-124, 140-168, 216-230.
 HALLESBY, O. og FANGEN, R.: De kristnes forhold til kulturen i Kirke og Kultur 1946, s. 483-501
 HYGEM, J.B.: Kunst, livssyn og moral, Oslo 1958
 SKARTVEIT, A.: Popkultur og menneskesyn i Syn og segn, hefte 8 (1963), s. 412-422.
 SMITH, A. (red.): På skaperens jord, Oslo 1984, kap. VII

eller tilsvarende.

F. POLITISK ETIKK

AUSTAD, T.: Bidrag til etikken, 2. utg. Skrivestua 1979, kap. 7,8,11,21
 SMITH, A.: Rett fordeling, Oslo 1982, s.18-239

eller tilsvarende.

G. PROBLEMSTILLINGER I AKTUELL LIVSSYNSDEBATT

HARTMANN, S.G. og PETERSSON, S.: Livsfrågor och livsaskådning hos barn, Stockholm 1977, s. 48-85
 NOME, J.: Tro og fornuft i livssynet, også trykt i essaysamlingen Kunst og etikk, Oslo 1970
 SMITH, A.: Livssynskritikk (notat om Nomes aksiomkritikk og marxistisk ideologikritikk)
 SMITH, A.: Hva er et livssyn, i Kirke og kultur, 1985, s. 412-421
 AADNANES, P.M.: Livssyn, Oslo 1982

eller tilsvarende.

H. MISJONENS BASIS, MOTIVASJON OG MÅL

Enten:

VERKUYL, J.: Contemporary Missiology, An Introduction, Grand Rapids 1978, s. 89-114, 163-204
 MYKLEBUST, O.G.: Misjonskunnskap. En innføring, Oslo 1976, s. 9-38, 207-208, 228-241, 307-326
 The Willowbank Report - Gospel and Culture, Wheaton 1978

eller:

BÖSCH, D.J.: Witness to the World. The Christian Mission in theological perspective, London 1980,
 s. 1-83, 159-248
 MYKLEBUST, O.G.: Misjonskunnskap. En innføring, Oslo 1976, s.9-38, 307-326.
 The Willowbank Report - Gospel and Culture, Wheaton 1978

eller tilsvarende.

Kirkehistorie med konfesjonskunnskap

A. NORSK KIRKEHISTORIE I NYERE TID

WISLØFF, C.F.: Norsk kirkehistorie, bd. III, Oslo 1971, s. 76-81, 92-103, 115-134, 148-199.
 AARFLOT, A.: Norsk kirkehistorie, bd. II, Oslo 1967, s.279-423, 451-460.
 AARFLOT, A.: Norsk kirkehistorie i tusen år, Oslo 1978, s.91-140.

eller tilsvarende.

B. MISJONSHISTORIE

SCHERER, J.A.:...that the Gospel may be sincerely preached throughout the world. A Lutheran Perspective on Mission and Evangelism in the 20th Century (LWF Report 11/12), Stuttgart 1982, kapittel I, III, IV og V (s.1-29 og 55-251)

eller tilsvarende.

C. KONFESJONSKUNNSKAP

Det annet Vatikankonsils dogmatiske konstitusjon om kirken (De ecclesia). Norsk utgave Oslo 1968, kap. 1-4 og 8.

HOLLENWEGGER, W.J.: The Pentecostals, London 1976, s.291-451

MOLLAND, E.: Kristenhetens kirker og trossamfunn, Oslo 1976, s.47-138, 278-286, 362-381.

eller tilsvarende.

D. DOGMEHISTORIE:

HAGGLUND, B.: Teologins historia. En dogmhistorisk oversikt, Lund 1966, s.92-121, 139-233, 246-260.

eller tilsvarende.

E. CONFESSIO AUGUSTANA:

GRANE, L.: Confessio Augustana, København 1981

eller tilsvarende.

Religionsvitenskap

A. HELLENISTISK RELIGION:

JANSEN, H. LUDIN: Gresk religion, s.23-37, i Innføring i religionenes historie, Oslo 1965

JANSEN, H. LUDIN: Sannhetens evangelium, Oslo 1961

JANSEN, H. LUDIN: Hermes Trismegistos Poimandres, Norsk Teologisk Tidsskrift 3, 1974, s. 161-174
 Fra BLEEKER/WIDENGREN (eds.): Historia Religionum. Handbook for the History of Religions, Volume I, Leiden 1969:

VERMASEREN, M.J.: Hellenistic Religions, s.495-530

DORESSE, J.: Gnosticism, s. 533-577

B. AFRIKANSKE RELIGIONER:

RAY, B.C.: African Religions. Symbol, Ritual and Community, N. Jersey 1976

eller tilsvarende.

C. MODERNE RELIGIØSE STRØMNINGER:

ROMARHEIM, A.: Moderne religiøsitet, Oslo 1979

eller tilsvarende.

D: RELIGIONENE OG KRISTENDOMMEN:

NEILL, S.: Crisis of Belief. The Christian dialogue with Faith and No Faith, London 1984, s.34-188

ROMARHEIM, A.: Krishna, Buddha, Allah eller Kristus? Oslo 1974, s.16-34, 51-122

ROMARHEIM, A.: Kristendommens syn på seg selv i forhold til andre religioner i For kirke og skole, Festskrift til Ole Modalsli, Oslo 1983

eller tilsvarende.

E. RELIGIONSPSYKOLOGI:

- GLOCK, C.Y.: On the Study of Religious Commitment i Religious Education, Research Supplement, July-Aug. 1962, s. 98-110.
 HVIID, J.: Psykologi og religion, Oslo 1972, Kap 8 og 10.
 Følgende artikler fra STROMMEN, M. P. (utg.): Research on Religious Development, New York 1971:
 BERTOCCI, P.A.: Psychological Interpretations of Religious Experience, Kap. 1.
 CLARK, W.H.: Intense Religious Experience, Kap.14.
 HAVIGHURST and KEATING: The Religion of Youth, Kap. 18.

eller tilsvarende.

F. RELIGIONSSOSIOLOGI

- BERGER, P.L.: The Heretical Imperative, New York 1980, s. 1-29.
 HJÆRPE, J.: Politisk islam. Studier i muslimsk fundamentalism, Stockholm 1983 (eldre utgaver kan ikke benyttes), s. 7-55, 89-101.
 MOL, H.: Identity and the Sacred. A sketch for a new social-scientific theory of religion, New York 1976, s. 1-15, 167-201, 233-245, 262-266.
 REPSTAD, P.: Mellom himmel og jord. En innføring i religionssosiologi, Oslo 1981, s.9-53.

eller tilsvarende.

ReligionspedagogikkA. HOVEDPROBLEMER I RELIGIONSPEDAGOGIKKEN:

- ASHEIM, I.: Orientering i religionspedagogikken, Oslo 1970, s.177-234.
 ASHEIM, I.: Familiens ansvar for den kristne oppdragelse, Geneve 1957, s.17-83.
 EVENSHAUG, O. og HALLEN, D.: Barnet og religionen, Oslo 1983, Innledn., kap. I, kap. III, oppsummering.
 MYHRE, R.: Innføring i pedagogikk 3. Pedagogisk filosofi, Oslo 1980, s.24-83.

B. TENDENSER I NYERE RELIGIONSPEDAGOGIKK:

- HAAKEDAL, E.: Religionspedagogiske tendenser med hensyn til utviklingen av kristendoms-, religions- og livssynsundervisning i noen vest-europeiske skolesystem under 1960- og 1970-årene, MF 1986 (stensil). S.17-33 er ikke pensum.
 (Hefte inkluderer en artikkel av HVAS, S.L.: Almen didaktik og fagdidaktik. Om anvendelsen af hermeneutiske og empiriske metoder som grundlag for almenidaktiske fagdidaktiske beslutninger, i BUGGE, K.E. og JOHANNESSEN, S. (red.): Religionspædagogiske brydninger, København 1974)
 WINSNES, O.G.: Kunnskap - forutforståelse - kommunikasjon, i WINSNES, O.G.: Kristendomskunnskap - erfaring - kommunikasjon. En samling artikler om religionspedagogiske emner, Trondheim 1984, s.13-48.

C. DEN KRISTNE GRUNNTANKEN I NORSK SKOLE:

- ASHEIM, I.: Orientering i religionspedagogikken, Oslo 1970, s.104-176
 HARALDSØ, B.: Kirkens bekjennelse og skolens kristendomsundervisning i For kirke og skole, Festskrift til Ole Modalsli, Oslo 1983.
 MOGSTAD, S.: Kan en skole være kristen? Noen teologiske og pedagogiske merknader, i For kirke og skole, Festskrift til Ole Modalsli, Oslo 1983.
 MYHRE, R.: Den norske skoles utvikling. Ide og virkelighet, Oslo 1982, s.37-112, 123-132, 175-199. (1978-utgaven: s.39-121, 133-141, 181-204.)

Kristendomskunnskap HOVEDFAG

Presentasjon av faget

Hovedfagstudiet i kristendomskunnskap omfatter et mer inngående studium av Det nye testamente med dets omverden og systematisk teologi (med religionsfilosofi) og religionspedagogikk. Dertil kommer en vitenskapelig undersøkelse (hovedfagsavhandling). Hovedfagsstudiet er i det vesentlige begrenset til to av mellomfagets disipliner for å gi muligheter for et virkelig fordypet akademisk studium. Det vil gi kandidaten forutsetninger for å arbeide selvstendig med sin hovedfagsavhandling og siden drive videregående forskning.

Hovedfagsstudiet i kristendomskunnskap bygger på mellomfagseksamen i kristendomskunnskap med karakteren 2,7 eller bedre enten i mellomfagstillegget eller i samlet mellomfagskarakter, foruten examen philosophicum og forberedende prøve i gresk for hovedfagsstudenter. Studenter som har avlagt prøvene til 1. avdeling av teologisk embetseksamen, kan begynne studiet til hovedfagseksamen i kristendomskunnskap på de samme vilkår som studenter med mellomfagseksamen.

Studietid

Hovedfagsstudiet er beregnet å vare 3-4 semester etter det nødvendige språkstudium. For videre veiledning til studiet se s. 22.

PENSUM

A. Det nye testamente

Ved prøven i Det nye testamente og dets omverden kreves:

- Inngående kjennskap til følgende tekster som studeres på grunnlag av den greske grunntekst (Dette inkluderer godt kjennskap til bibelteologiske emner og hovedbegreper som forekommer i tekstene):
 - Luk 1,1 - 4,30; 6,12 - 8,3; 14 - 16; 18,1 - 19,27; 21,1-28
 - (Luk 1-2 kan byttes ut med Apg 1-2+15)
 - Joh 1 - 4; 14 - 17
 - 1 Kor 8 - 15
 - Gal (eller Ef)
 - Hebr 1 - 11 (eller Ap 1-3; 12-14; 19-22 eller 1 Tim og 1 Pet)
- Kjennskap til innledningsspørsmål til de skrifter som tekstene i pkt. 1 er hentet fra.
- Oversikt over Palestinas politiske og religiøse historie i hellenistisk-romersk tid.
- Kjennskap til innholdet i følgende tekster:
 - 1 Makk 1
 - Salomos salme 17
 - 1 Hen 48-51
 - Sir 24
 - Filo: Om Skapelsen 15-25 De allegoriske Lover III, 161-168
 - Av Dødehavstekstene: Sektregelen (1 & Sa)
 - Abot 1-2
 - Sannhetens evangelium 16,31-33,39
 - Peters evangelium 10-60
 - Didache 7-10
- Kjennskap til et avgrenset område innen bibelteologi, fortrinnsvis valgt i tilknytning til en av variantene i systematisk teologi:
 - Jesu død og oppstandelse
 - Eskatologi
 - Det nye testamentes etikk
 - Misjonstanken i Det nye testamente
 - Skapertanken i det gamle og Det nye testamente

B. Systematisk teologi

Ved prøven i systematisk teologi (med religionsfilosofi) og religionspedagogikk kreves:

1. Godt kjennskap til den kristne troslære, og til Den norske kirkes bekjennelsesskrifter.

Dertil kommer ett av to hovedalternativer:

- a) God oversikt over dogmatiske systemer og spørsmålsstillinger i samtiden,

eller:

- b) Inngående kjennskap til to dogmatiske emner:

ett av mer prinsipiell karakter, hentet fra gruppe I nedenfor, og
ett med mer materialt dogmatisk innhold, hentet fra gruppe II nedenfor:

- I. Grunntyper i nyere teologi
Skriftsyn og hermeneutikk
Misjonsteologiske prinsippsspørsmål
- II. Gudstro, panteisme og ateisme
Skapelsestro og utviklingslære
Jesu død og oppstandelse i nyere teologi
Eskatologi og fremtidshåp

2. Godt kjennskap til utvalgte problemstillinger og posisjoner i moralfilosofi og teologisk etikk og til ett område innenfor etikkens spesielle del:

Eutanasi som etisk problem
Menneskerettighetene i lys av kristen etikk
Ekteskap - skilsmisse - gjengifte
Likestilling og ekteskap
Atomvåpen som etisk problem
Naturen som etisk ansvarsområde

3. Kjennskap til religionsfilosofien og til nyere religionsdebatt.

4. Kjennskap til religionspedagogiske grunnbegreper og prinsippsspørsmål.

5. Kjennskap til utvalgte tekster fra teologiens og det almene åndslivs historie.
Tekstene velges fortrinnsvis i tilknytning til en av de fire disiplinene, nevnt i pkt. 1-4, eller til et avgrenset tema innenfor en av disse.

Valgmuligheter

Etter søknad kan en legge opp andre emner, fordypningsområder eller tekster enn de som er satt opp i planen.

Kombinasjonsmuligheter

Bibelteologisk fordypningsområde og tekster i systematisk teologi må ikke nødvendigvis være knyttet til et bestemt fordypningsområde i ST. De kan for eksempel være knyttet til andre - og til to forskjellige - temaer i dogmatikken. Da vil en få et hovedfagsstudium med forholdsvis stor spredning.

På den andre siden kan både bibelteologisk fordypningsområde og tekster være knyttet til ett og samme fordypningsområde i dogmatikk eller etikk. Da vil en oppnå en langt større konsentrasjon i hovedfagsstudiet. Særlig sterkt konsentrert blir planen dersom også hovedfagsoppgaven blir valgt fra samme temaområde.

HOVEDFAGSAVHANDLINGEN

Hovedfagsavhandlingen kan være enten en frittstående avhandling eller del av et større forskningsprosjekt hvor flere er engasjert. Emnet kan velges fra hvilken som helst disiplin som hører inn under Instituttets studieplaner, men det må tas i betraktning at enkeltdisiplinene her opptre innenfor den ramme som er gitt med studiet "kristendomskunnskap" og dets sikte: Å gi anledning til å vinne kjennskap til kristendommen og til dens stilling i verden idag.

En hovedfagsavhandling kan eksempelvis være en selvstendig undersøkelse bygget på kildemateriale, eller den kan være en vurderende analyse av andres forskning.

En kan velge mellom to typer hovedfagsavhandling:

1. Ordinær hovedfagsavhandling.
2. Tidsbegrenset oppgitt hovedfagsavhandling (Tih)

Se veiledningen s. 24 og forskrifter s.25

Det er anledning til å avlegge de skriftlige og den muntlige prøve før hovedfagsavhandlingen er levert inn.

Hovedfagsavhandlingen må innleveres innen 1. februar dersom en vil fullføre hovedfagseksamen i vårsemesteret, og innen 10 september dersom en vil fullføre hovedfagseksamen i høstsemesteret. For studenter som leverer hovedfagsavhandlingen etter at de øvrige deler av eksamen er avlagt, gjelder ikke disse frister. De må melde avhandlingen senest seks uker før innleveringen. Den endelige karakter for hovedfagseksamen fastsettes innen to måneder etter innleveringsdato (universitetsferier ikke iberegnet i fristene).

EKSAMENSORDNING

Hovedfagseksamen i kristendomskunnskap omfatter:

- hovedfagsavhandlingen
- to skriftlige prøver, hver på 10 timer
- en muntlig prøve.

Ved den første skriftlige prøven blir det gitt oppgaver fra de nytestamentlige disipliner. Ved den andre prøven blir det gitt oppgaver fra systematisk teologi (med religionsfilosofi) og religionspedagogikk. Det kan enten gis en større oppgave eller to mindre oppgaver innenfor hvert av fagområdene.

Karakterberegning

Besvarelsene ved de to skriftlige prøver teller likt.

Dersom ordinær hovedfagsavhandling er innlevert i tide til å bedømmes sammen med de øvrige besvarelser, utregnes det først en foreløpig karakter der karakteren for hovedfagsavhandlingen teller likt med felleskarakteren for de skriftlige prøver. Denne karakteren meddeles kandidaten. Etter den muntlige prøven fastsettes den endelige karakteren for hovedfagseksamen.

Dersom ordinær hovedfagsavhandling innleveres etter at de øvrige prøver er avlagt, utregnes det en foreløpig felleskarakter for de skriftlige prøvene. Denne karakteren meddeles kandidaten og justeres ved den muntlige prøven. Når hovedfagsavhandlingen er bedømt, regnes det ut en karakter der karakteren for hovedfagsavhandlingen og den justerte karakteren for de skriftlige prøvene teller likt.

Ved tidsbegrenset oppgitt hovedfagsavhandling avlegges ordinær skriftlig og muntlig eksamen før hovedfagsavhandlingen skrives. Karakteren for tidsbegrenset oppgitt hovedfagsavhandling teller 1/3 i forhold til den justerte karakteren for de skriftlige prøvene.

Når hovedfagsavhandlingen innleveres etter at de øvrige prøver er avlagt, kan det holdes en særskilt muntlig prøve i tilknytning til emnet for hovedfagsavhandlingen før den endelige karakteren for hovedfagseksamen fastsettes.

Vitnesbyrd kan utleveres først når den endelige karakteren for hovedfagseksamen er fastsatt.

Godkjente hjelpemidler ved skriftlig eksamen

- a. Ved de skriftlige prøver kan en ha med de samme hjelpemidler som ved prøvene i bibelfag ved II. avdeling av teologisk embetseksamen:

Tekstutgaver:

ELLIGER, K./RUDOLPH, W. (red.): Biblia Hebraica Stuttgartensia, Stuttgart 1968 og senere
 NESTLE, E./ALAND, K. (red.): Novum Testamentum Graece, Stuttgart 1979 og senere
 ALAND, K. (m.fl.) (red.): The Greek New Testament, Muenster 1975 (også utgave m/dictionary)
 HUCK/GREVEEN: Synopse der drei ersten Evangelien, Tuebingen 13/1981
 ALAND, K.: Synopsis Quattuor Evangeliorum, Stuttgart 12/1882
 RALPHS, A. (red.): Septuaginta I-II, Stuttgart 8/1935

Konkordanser:

LISOWSKY, G.: Konkordanz zum Hebraeischen Alten Testament, Stuttgart 1958
 MANDELKERN, S.: Veteris Testament Concordantiae, Jerusalem/Tel Aviv 1967
 SCHMOLLER, O.: Handkonkordanz zum Neuen Testament, Stuttgart 1973
 MORRISH, E.: A Concordance of the Septuagint, Grand Rapids 1983
 HATCH, E./REDPATH, H.A.: A Concordance to the Septuagint, I-II, Graz 1954

Leksika:

GESENIUS, W./BUHL, F.: Hebraeisches und Aramaeisches Handwoerterbuch ueber das alte Testament, Berlin/Goettingen/Heidelberg 1962
 BROWN, F./DRIVER, S.R./BRIGGS, C.A.: The New Brown-Driver-Briggs-Gesenius Hebrew-Aramaic Lexicon, Lafayette 1981.
 BROWN, F./DRIVER, S.R./BRIGGS, C.A.: A Hebrew and English Lexicon of the Old Testament, Oxford 1972
 KOEHLER, L./BAUMGARTNER, W.: Lexicon in Veteris Testamenti Libros, Leiden 1953 (med Supplementum ad...1958)
 HOLLADAY, W.L.: A Concise Hebrew and Aramaic Lexicon of the Old Testament, Oxford 1971
 BAUER, W.: Griechisch-Deutsches Woerterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der uebrigen urchristlichen Literatur, Berlin/New York 1971
 GINGRICH, F.W./DANKER, F.W.: A Greek-English Lexicon of the New Testament and other Early Christian Literature, Chicago 1979

Ordbøker:

Det er tillatt å ha med nynorsk ordliste, bokmål-nynorsk ordliste, latinsk ordbok og ordbøker fra og til de viktigste moderne språk: engelsk-norsk, tysk-norsk, fransk-norsk og vice versa.

- b. Videre er det tillatt å bruke de samme hjelpemidler som ved grunnfagseksamen, første dag, nemlig:

Bibelen, 1930-utgaven og 1978-oversettelsen (2. utgave 1985)* på bokmål og nynorsk.

"Forklaringer av noen viktige ord og uttrykk", "Ordforklaringer" samt "Tidstabell" er klippet bort.

* 1. utgave (1978) tillates brukt for siste gang ved eksamen høsten 1987.

MADSEN, I.K.: Evangelierne synoptisk sammenstilte, København 1963

(Utgave uten ordforklaring, liste over autoriserte pretekster, navne- og saksregister).

Bibelordbok (på bokmål av K.G. og nynorsk av LEHMANN).

c: Dessuten kan en ha med:

ALAND, K (ed.): Synopsis of the Four Gospels, Greek-English Edition of the Synopsis Quattuor Evangeliorum, UBS, 1979.

Konkordans til Det nye testamente (Bibl.selsk.), Oslo 1987

For tilføyelser, merknader, understrekninger m.v. i de litterære hjelpemidler som er nevnt i pkt a og i Alands synopse, gjelder følgende regler:

Det forutsettes at tilføyelser, merknader, understrekninger m.v.gjøres med kun en farge, der annet ikke er presisert.

I tekstutgaver av Det gamle testamente kan det i margen være avmerket den tradisjonelle kildesondring ved hjelp av vanlige bokstavtegn og eventuelt ved bruk av forskjellige farger. Understreking i flere farger tillates der hvor flere kilder forekommer på samme linje.

I alle tekstutgaver tillates

- innholdsregister
- understreking av lesemåter i apparatet
- en strek under henvisningsbokstaver(-tegn) oppe i teksten som signaliserer en slik understreking
- tilføyelse av lesemåter eller konjekturen som ikke finnes i apparatet, også angivelse av grunnlag eller motivering for disse, dog slik at man herunder kun nytter de vanlige tegn, bokstaver eller termini som forekommer i apparat og tekst i de godkjente tekstutgaver.

I synopsis kan det være avmerket særstoff/fellesstoff, f.eks. ved bruk av forskjellige farger, men uten bruk av ord, bokstaver eller tall.

I konkordanser tillates alfabetregister.

I leksika tillates

- alfabetregister
- markeringer av tall og/eller bokstaver i begynnelsen av avsnitt i artiklene. Det er tillatt å bruke ulike markeringstegn for over-og underavsnitt i den enkelte artikkel.

Utover dette er ingen tilføyelser, merker eller understrekninger tillatt.

LITTERATUR

Den oppførte litteratur tolker eksamenskravene både med hensyn til omfang og fordypningsgrad. Listene er i prinsippet "åpne". En student kan legge opp annen litteratur enn den nevnte. Dog forbeholder Instituttet seg retten til å godkjenne det som er valgt. Søknad må sendes Instituttets Lærermøte semesteret før eksamenssemesteret.

Det nye testamente

1.A: KOMMENTARER TIL BIBELTEKSTENE

Luk MARSHALL, I.H.: The Gospel of Luke, Exeter 1978 eller senere.
Joh: enten BROWN, R.E.: The Gospel acc. to St. John I-II, London 1971 eller senere
 eller BARRETT, C.K.: The Gospel acc. to St. John, 2.ed. London 1978 eller senere
1_Kor: BARRETT, C.K.: The First Epistle to the Corinthians, London 1974 eller senere
Gal: enten FRØVIG, D.A.: Galaterbrevet, Oslo 1950 eller senere
 eller SCHLIER, H.: Der Brief an die Galater, Göttingen 1971 eller senere
 eller BRUCE, F.F.: The Epistle of Paul to the Galatians, Exceter 1982 eller senere
Ef: GNILKA, I.: Der Epheserbrief, Freiburg 1971 eller senere
Hebr: BRUCE, F.F.: Commentary to the Epistle to the Hebrews, London 1967 eller senere
1_Pet: OLSSON, B.: Første Petersbrevet, Stockholm 1982 etter senere
Ap: MOE, O.: Bibelens siste bok, Oslo 1960 (finnes også på svensk)

eller tilsvarende.

B: HJELPELITTERATUR TIL TEKSTARBEIDET

Teksthistorie og tekstkritikk

RIESENFELD, H.: Den nytestamentlige textens historia, Skrivestua MF 1978

eller tilsvarende.

Bibelteologiske begreper

LADD, G.E.: A Theology of the New Testament, Grand Rapids 1975 eller senere
 GOPPELT, L.: Theologie des Neuen Testaments, Bd. I-II, Göttingen 1975-76 eller senere (Også på engelsk)

eller tilsvarende

Metode i tekstarbeidet

ZIMMERMANN, H.: Neutestamentliche Methodenlehre, Stuttg. 1968-2 eller senere
 Norsk utg.: Nytestamentlig metodelære, Oslo 1974

eller tilsvarende

2. INNLEDNINGSSPØRSMÅL

Innledningsspørsmål er behandlet i de fleste av de kommentarer som er anbefalt til tekststudiet.

Som samlende oversikt anbefales:

GERHARDSSON, B.: En bok om Nya Testamentet, 4. uppl. Lund 1982-4 eller senere
 GUTHRIE, D.: New Testament Introduction I-III, London 1961-65 eller senere

eller tilsvarende

3. OVERSIKT OVER POLITISKE OG RELIGIØSE FORHOLD I PALESTINA PÅ JESU TID

QUARNSTRØM, R.: Nytestamentlig tidshistoria i B. GERHARDSSON (utg.): En bok om Nya Testamentet, 4. uppl. Lund 1982 eller senere

eller tilsvarende

4. KJENNSKAP TIL UTENOMBIBELSKTE TEKSTER

BORGEN, P.: Det nye Testaments omverden, Trondheim 1976 eller senere

eller tilsvarende

5. BIBELIEOLOGIJesu død og oppstandelse

KLAPPERT, B (ed): Diskussion um Kreuz und Auferstehung 5. Aufl. Wuppertal 1981 eller senere. I nevnte utgave s.171-221 (art. av JEREMIAS; BORNKAMM, CAMPENHAUSEN, GOPPELT)
 HENGEL, M.: The Atonement. The Origins of the Doctrine in the New Testament, London 1981 eller senere (75 s.)

eller tilsvarende

Eskatologi

SCHWARZ, H.: On the Way to the Future, Minneapolis 1979 eller senere. I nevnte utgave s. 36-74
 Fremtiden i Guds hender, Skrivestua MF 1978 s. 108-203 (art. av E. BAASLAND, H. KVALBEIN, M. SYNNES)

eller tilsvarende

Det nye testaments etikk

GERHARDSSON, B.: "Med hela ditt hjärta". Om Bibelens ethos, Lund 1979 eller senere

eller tilsvarende

Misjonstanken i Det nye testamente

HAHN, F.: Das Verständnis der Mission im neuen Testament, WMANT 13, Neuenkirchen-Vluyn 1963.
 Engelsk utgave: HAHN, F.: Mission in the New Testament, London 1965, (2. impression 1981) (SCM Press)
 LARSSON, E.: Till nya grupper och folk i Misjonskall og forskerglede. Festskrift til O.G. Myklebust, Oslo 1975, s. 93-114 eller i LARSSON, E.: Människan inför Bibeln, Arlov 1982, s.139-162.

eller tilsvarende

Skapertanken i Det gamle og Det nye testamente

Litteraturliste foreligger ikke ennå.

Systematisk teologi

1. DOGMATIKKGrunnbok i dogmatikk:

Enten MODALSLI, O. og ENGEDAL, L.G.: Evangelisk tro, Oslo 1981 eller senere
 eller VALEN-SENDSTAD, A.: Kristen dogmatikk, Oslo 1979 eller senere

eller tilsvarende

Bekjennelesskriftene:

BRUNVOLL, Arve: Den norske kirkes bekjennelsesskrifter, Oslo 1972 eller senere.

a) OVERSIKT OVER DOGMATISKE SYSTEMER OG SPØRSMÅLSSITILLINGER I SAMTIDEN

POHLMANN, H.G.: Abriss der Dogmatik, Dritte verbesserte und erweiterte Auflage, Gutersloh 1980 eller senere

eller tilsvarende

b) DOGMATISKE EMNEREmne: Grunntyper i nyere teologi

THIELICKE, H.; Der evangelische Glaube, Bd.1, "Die beiden Grundtypen neuzeitlicher Theologie" - i utvalg, (Eng. utg.: The Evangelical Faith, vol., 1974)

eller tilsvarende

Litteraturutvalg til emnet: Grunntyper i nyere teologi

THIELICKE, H.: Der evangelische Glaube, 1968, s.3-12, 22-67, 131-143, 278-303, 325-328, 354-372, 397-453, 469-499, 522-553.

Emne: Skriftsyn og hermeneutikk

AARSETH, A.: Hermeneutikkens historie fram til ca. 1900.
 KITTANG, A.: Hermeneutikkens historie frå Dilthey til Habermas
 Begge i KITTANG og AARSETH (red.): Hermeneutikk og litteratur, Bergen 1979, s. 19-66.
 KITTANG, A.: Tre forståingsformer i litteraturforskninga, i: KITTANG, A.: Litteraturkritiske problem. Teori og analyse, Oslo 1975, s 15-56.
 OLSSON, B.: Att umgås med texter, i Fra skrivebord til prekestol, Oslo 1979, s. 185-194.
 BAASLAND, E.: Urkristendommen i sosiologiens lys, i Tidsskrift for teologi og kirke 1984.
 STUHLMACHER, P.: Vom Verstehen des Neuen Testaments, Göttingen 1979, # 12.2 - # 14, s. 173-225.
 ASHEIM, I.: Et reformatorisk skriftsyn, i AUSTAD, T. (red.): Bibelen og teologien, Oslo 1982, s.41-73.

eller tilsvarende

Emne: Misionsteologiske prinsippsspørsmål

DAHL, Ø.: En bro til alle folk. Om misjon og kultur, Oslo 1981, s. 11-62
 HESSELGRAVE, D.J.: Communicating Christ Cross-Culturally, Grand Rapids, Mi. 1978 s. 67-120.
 MYKLEBUST, O.G.: Misjonskunnskap, Oslo 1976, s. 180-206.
 The Willowbank Report, i STOTT, J. og COOTE, R. (eds.): Gospel and Culture, Wheaton, I ed. 1979, s. 431-461 (Finnes også i eget trykk).

eller tilsvarende

Emne: Gudstro, panteisme og ateisme

PÖHLMANN, H.G.: Der Atheismus oder der Streit um Gott, Gütersloh 1977 eller senere
 PÖHLMANN, H.G.: Abriss der Dogmatik, "V. De deo", Gütersloh 1980 eller senere. I nevnte utgave s. 99-128.

eller tilsvarende

Emne: Skapelsestro og utviklingslære

ALTNER, Günter: Schöpfungsglaube und Entwicklungsgedanke, Zürich 1965 eller senere
 WÖLFEL, E.: Welt als Schöpfung, München 1981 eller senere (Theologische Existenz heute, 212)

eller tilsvarende

Emne: Jesu død og oppstandelse i nyere teologi

KLAPPERT, B. (red.): Diskussion um Kreuz und Auferstehung, 5. Aufl., Wupperthal 1981 eller senere. I nevnte utgave s. 8-75, 105-170, 222-298.

eller tilsvarende

Emne: Eskatologi og fremtidshåp

SCHAWARZ, Hans: On the Way to the Future, rev.ed. Minneapolis, Mn, 1979 eller senere

eller tilsvarende

2. ETIKK

PROBLEMER OG POSISJONER I MORALFILOSOFI OG TEOLOGISK ETIKK

HOLTE, R. o.fl.: Etiske problem, 3. oppl. Lund 1977 eller senere. I nevnte utgave s. 9-167.
 Ca. 100 s. litteratur om bruk av Bibelen i etikken

eller tilsvarende

Litteratur om bruk av Bibelen i etikken:

ASHEIM, I.: Etikkenes normative grunnlag, i SMITH, A. (red.): På skaperens jord, Oslo 1984 eller senere. I nevnte utgave s. 42-58.
 AUSTAD, T.: og ANDERSEN, P.H.: Debatt om budenes gyldighet i kristen etikk i Luthersk Kirketidende nr. 14-21 1975.
 BØCKMAN, P.W.: Liv - felleskap - tjeneste, Oslo 1970 eller senere # 213-14, 224-25, 228-29, 230-37.
 FRÖR, K.: Biblische Hermeneutik, 3. Aufl. München 1967 eller senere. I nevnte utgave s. 48-57.

HILLERDAL, G.: Teologisk og filosofisk etik, Stockholm 1958, s.217-221.
 SCHULZE, H.: Theologische Sozialethik, Gutersloh 1979, s. 145-152.
 SMITH, A.: Forholdet mellom Skriften og den allmenne åpenbaring som norm for etikken i For kirke og skole. Festskrift til Ole Modalsti, Oslo 1983, s.133-146.
 SMITH, A.: Bruk av Bibelen i etikken, notat 1983.

eller tilsvarende.

FORDYPNINGSOMRÅDER_I_ETIKK

Fordypningsområde: Eutanasi som etisk problem

Litteraturliste foreligger ikke ennå.

Fordypningsområde: Menneskerettighetene i lys av kristen etikk

HUBER, W. og TÖDT, Heinz E.: Menschenrechte. Perspektiven einer menschlichen Welt, Stuttgart 1977 eller senere, kap. I, II og V.
 Bispemøtets uttalelse "I menneskerettighetenes år" fra 1968.

Fordypningsområde: Ekteskap - skilsmisse - gjengifte

OLSHIEWSKY, T.M.: A Christian Understanding of Divorce i Journal of Religious Ethics 1979, s. 118-138.
 MODALSLI, O.: Det nye testamentets syn på ekteskap, skilsmisse og gjengifte, uttrykt.
 Menighetsfakultetets uttalelse om ekteskap, skilsmisse og gjengifte, s. 4-34.
 THIELICKE, H.: Sex. Ethic der Geschlechtlichkeit, Tübingen 1966 eller senere. I nevnte utgave s. 108-135 og 189-215. (Finnes også i dansk, svensk og engelsk oversettelse.)
 Pave JOHANNES PAUL II: Familiaris Consortio, 1981, dansk oversettelse: Fællesskabet i familien, København 1983, s. 14-24, 43-44, 59-60, 70-73.
 Lov av 31. mai 1918 om inngåelse og oppløsning av ekteskap (med endringer).

eller tilsvarende

Fordypningsområde: Likestilling og ekteskap

AALEN; Sverre: Ekteskap i Det nye testamente, i: FROST, T. og WYLLER, E.A.: Om ekteskapet, 1975, s.63-87.
 HAUGLIN, Astri: Kvinnekamp og samliv, i: Fokus på familien, 7 (1979), s. 123-130, Vikersund 1979.
 JEWETT, P.K.: Man as male and female, 1975, s.19-61, 86-103, 111-119.
 GOPPELT, L.: Theologie des Neuen Testaments, 2. Teil, Vandenh. & Rupr. 1980, 3. Aufl. s. 495-503.

eller tilsvarende.

Fordypningsområde: Atomvåpen som etisk problem

AUKRUST, T.: Atomvåpen som etisk problem, i Tidsskrift for teologi og kirke, 1961, s.203-216
 AUSTAD, T. og WISLØFF, C.F.: Debatt om kirken og atomvåpen, i Fast Grunn nr. 6 1981 og Luthersk Kirketidende nr. 6,9,10,12,14 1982.
 BAKKEVIG, T. og BØCKMAN, P.W.: Debatt om atomopprustning, i Kirke og kultur 1982, s. 20-29, 240-245, 379-381.
 BØCKMAN, P.W.: Kirken og freden: forsvarsetikk - fredsetikk, i Internasjonal Politikk 1983, s.7-24.
 HYGGEN; J.B. og LØNNING, P.: Debatt om kristent syn på atomvåpen, i Kirke og kultur 1961, s.88-95, 140-155, 205-218.
 HAAKONSEN, P.: Atomvåpen og kristen etikk, iFast Grunn 1985, s. 172-177
 SÆTER, O.J.: Fredsetikk i atomalderen, Oslo 1986, kap. 1,7,9,10

eller tilsvarende.

Fordypningsområde: Naturen som etisk ansvarsområde

BREIVIK, G.: Menneskets plass og funksjon i naturen i følge kristendommen og den økologiske tenkning, i BORGEN; P.(red.): Mennesket og naturen i kristendom og naturvitenskap, Trondheim 1980, s. 105-126
 FRIEDRICH, G.: Økologie und Bibel, 1982, s. 57-76
 HAIKOLA, L.: Natursyner och natursynder. En kritisk analys av ekosofin mot en biblisk bakgrund, Lund 1985
 NÆSS, A.: Økosofi T, i Hofseth, P. og Vinje, A.: Økologi. Økosofi, Oslo 1975, s.150-163
 SCHUNK, K.D.: Die Auffassung des Alten Testaments von der Natur, i Theologische Literaturzeitung 1979, sp. 401-412

eller tilsvarende.

3. RELIGIONSFILOSOFI OG RELIGIONSDEBATT

HYGEN, J.B.: Trekk av religionsfilosofien, 1977.

NOME, J.: Kritisk forskerholdning i etikk og religionsfilosofi, Oslo 1970, s.77-102.

THOMAS; O.C. (ed.): Attitudes toward other religions, London 1969, s.1-28, 49-132, 173-236.

eller tilsvarende.

4. RELIGIONSPEDAGOGIKK

ASHEIM, I.: Tro - dannelselse - oppdragelse, Skrivestua 1977, enten kap. 2-6, eller kap 6-7.

eller tilsvarende.

5. SYSTEMATISKE TEKSTERTekstutvalg_i_dogmatikk

Tertullians skrift mot kjetterne, j: The Library of Christian Classics, vol. V, kap 9-27 (s.37-49), London 1956.

Clemens ALEXANDRINUS' "Blandete skrifter" = The Stromata or Miscellanies, j: The Ante-Nicene Fathers vol.II, bok I, kap.V-VII, XI, XIII. Grand Rapids, Mi. 1967.

MARTIN LUTHER: Om den trellbunne viljen, j: M.L.: Verker i utvalg, Oslo 1981, s.121-125, 160-184, 350-352.

Friedrich SCHLEIERMACHERS Taler om religionen, kap. II (svensk utg.).

BARTH, K.: Nei! (No!) j: BRUNNER, Emil: Natural Theology, London 1946

HALLESBY, O.; Den kristelige troserkjennelse, j: Den kristelige troslære I, Oslo 1925, 2 opl., # 18-22.

Tekstutvalg_til_emne: Misionsteologiske prinsippsspørsmål

BEDA: Historia ecclesiastica gentis Anglorum, 731, bok I, kap. XXIII, XXV, XXVI, XXX, XXXI, norsk oversettelse: Anglernes kirkes historie, Oslo 1979, (utdrag av s. 36-53).

WELZ, JUSTINIAN VON: A Christian and Sincere Admonition, 1664, j: SCHERER, JAMES: Justinian Welz: Essays by an Early Prophet of Mission, Grand Rapids 1969, s.55-79.

CAREY, WILLIAM: An Enquiry Into the Obligations of Christians to Use Means for the Conversion of the Heathens, 1792, i utdrag, j: WINTER, RALPH og HAWTHORNE, STEVEN C. (ed.): Perspectives on the World Christian Movement. A Reader, Pasadena 1981, s.227-235.

SCHREUDER, H.P.S.: Nogle Ord til Norges Kirke, 1842, j: Hovedverker av den kristne litteratur, Bind XII, Oslo 1969, s.103-112.

WARNECK, G.: Evangelische Missionslehre: Erste Abteilung, 1892, 2. Aufl., Gotha 1897, 8.Kap., Die dogmatische Grundlegung, s.91-121.

TAYLOR; J. HUDSON: The Call to Service, og: China's Spiritual Needs and Claims, 1895, j: WINTER og HAWTHORNE (se ovenfor) s. 237-249.

The Christian Message - Jerusalem Meeting Report, 1928, Vol.1. London m.m. 1928, Statements, s. 479-495.

KRAEMER, H.: The Christian Message in a non-Christian World, 1938, svensk oversettelse: Kristendomens budskap i en icke-kristen verden, Stockholm 1940, Kap. VIII, Missionens arbeidsmetoder, s.301-353.

Det andre Vatikanconcils dekret: De activitate Missionali Ecclesiae, "Ad gentes", 1965, dansk oversettelse: Kirkens missionsvirksomhet, København 1966.

Lausanne-pakten, 1974, norsk tekst j MOSVOLD, K. og ERIKSEN, B. R.: Visjonen fra Lausanne, Oslo 1977, s.55-64.

Tekstutvalg_til_emne: Jesu død og oppstandelse

ABELARD, P.: Exposition of the Epistle to the Romans. (Om Rom 3,19-26) Library of Christian Classics X, London 1956, s.276-284.

ANSELM av CANTERBURY: Why God became Man (Cur deus homo?), Library of Christian Classics X, London 1956, Book I, chapter XI-XV (s.118-125), XIX-XXII (s.134-183).

AULEN, G.: Den kristna forsoningstanken, 1930, kap. 5-8 (s.141-268).

HALLESBY, O.: Forsoningstanker i nutiden, TTK 1934, s.25-48.

Tekstutvalg_i_etikk

KANT, I.: Grundlegung zur Metaphysik der Sitten, kap. 1-2, norsk utg. Morallov og frihet, 1970, s. 9-57 eller Moral, politikk og historie, Oslo 1983, s.17-60.

LUTHER, M.: Et skrift med etisk innhold, f.eks.: Vom ehelichen Leben, Ob Kriegsleute auch im seligen Stande sein können, eller Von Kaufshandlung und Wucher

MILL, J.S.: Utilitarianism, kap I-IV, norsk utgave: Moral og nytte 1970, s. 35-73

En pavelig encyklika, for eksempel: Humanae Vitae, Pacem in terris, eller Populorum progressio. Norsk utgave.

SØE, N.H.: Kristelig etik, København 1962, kap. 2,11 og 19.

LØGSTRUP, K.E.: Den etiske fordring, kap. I, V og XII. 2. opl. Kbh. Sth. Oslo 1957

Tekstutvalg i religionspedagogikk

- AUGUSTIN, Aurelius: On Christian Doctrine, Indianapolis 1958, s.7-10, 17-20 (avsnitt I-IV, XX-XXIV)
- LUTHER, M.: Til rådsherrerne i alle Tysklands byer om at de skal opprette og underholde kristelige skoler i Martin Luther, Verker i utvalg IV, Oslo 1981, s.34-58.
- FRANCKE, A.H.: Et utvalg i MYHRE, R.: Store pedagoger i egne skrifter, Oslo 1968, bd. II, s.159-173.
- ROUSSEAU; J.J.: Emile (et utvalg) i MYHRE, R.: Store pedagoger i egne skrifter, Oslo 1969, bd. III, s. 37-79.
- VIG, O.: Historiens værd i Folkevennen 1854, s. 1-32.
- Atterreising av kristendomsfaget i skolen, Oslo 1946, s.9-21.
- SMART, N.: Secular Education and the Logic of Religion, London 1968, kpt. I og V, s. 9-30, 90-106.
- WEGENAST, K.: Die empirische Wendung in der Religionspädagogik i Der Evangelische Erzieher 20/1968, s. 111-125.
- KAUFMANN, H.B.: Muss die Bibel im Mittelpunkt des Religionsunterricht stehen i KAUFMANN,H.B.: Streit um den problemorientierten Unterricht in Schule und Kirche, Frankf. a.M. 1973, s. 23-27.
- GLOY, H.: Themen statt Texte? i KAUFMANN, H.B.: Streit um den problemorientierten Unterricht in Schule und Kirche, Frankf. a.M., 1973.

Tekstutvalg i religionsfilosofi

- JUSTIN: Dialog med Tryphon, kap. 1-9, engelsk utgave: Antenicean Fathers, s.147-162.
- AUGUSTIN: Confessiones, bok XI, engelsk utgave: Saint Augustine Confessions. Translated with an Introduction by R.S. Pine-Coffin, Harmondsworth, England 1961 og senere utg., s.253-280.
- CUSANUS, Nicolaus: De pace fidei, norsk utgave: BØRRESEN, K. E.: Nicolaus Cusanus' dialog om trosfreden, Oslo 1983, hele teksten, s. 32-65
- HUME, David: Dialogues Concerning Natural Religion, part VII,VIII, IX, XII, Edited with Introduction by Henry C. Aiken, New York 1948 og senere utg., s. 47-60, 82-95.
- KANT, I.: Die Religion innerhalb der Grenzen der blossen Vernunft, forordet og fjerde delen, til og med # 2 i andre avdeling, svensk utgave: Religionen inom det blotta fornuftets granser, Stockholm 1927, s.11-17, 123-145.
- KIERKEGAARD, S.: Begrebet angst. Caput V, Søren Kierkegaards samlede verker, bind 6, København 1963, s.234-240.
- NIETZSCHE, F.: Zur Genealogie der Moral, tredje avhandling, avsn. 17-22, norsk utgave: Moralens genealogi, Oslo 1969, s.102-115.
- JAMES; W.: The Varieties of religious Experience, kap. I, dansk utgave: Religiøse Erfaringer, København 1919, s.13-26.
- OTTO, R.: Das Heilige, kap. 1, 2, 3, 4a-b, 6, Munchen 1963, s.1-27 og 42-52.

VEILEDNING TIL STUDIET

A. Veiledning til studiet av Det nye testamente

Hovedfagsstudiet av Det nye testamente bygger videre på de kunnskaper i faget som studenten har tilegnet seg under mellomfagsstudiet.

1. Det detaljeksgetiske arbeid med de nytestamentlige tekster føres et avgjørende skritt videre ved at hovedfagsstudiet bygger på den greske grunntekst. Det er viktig at studenten snarest mulig kommer i gang med dette arbeidet. Derfor anbefales det at den forberedende prøve i gresk, som kreves for hovedfagseksamen, avlegges så tidlig som mulig i hovedfagsstudiet. Det lønner seg å gi seg tid til å tilegne seg språket grundig med det samme, og det er viktig å holde gresk-kunnskapene vedlike under hele studiet, f.eks. ved å følge den løpende NT-undervisning ut fra den greske teksten og ved å lese noen vers daglig på gresk. Til slik kursorisk lesning vil F. RIENECKER: Sprachlicher Schlüssel zum NT, være et hjelpemiddel.
I det detaljeksgetiske studium ut fra den greske grunntekst bør en legge vekt på å tilegne seg bruken av Nestles tekstkritiske apparat, så en kan skjelle mellom de viktigste håndskriftgrupper og gjøre rede for hvorfor en lesemåte forkastes eller godtas som opprinnelig. Til dette formål anbefales en gjennomlesning av forordet til Nestles utgave av Novum. Videre bør en øve seg i å se de tolkningsmuligheter grunntekstene gir ut fra analyse av syntaks og setningsstruktur, og ut fra leksikalske overveielser om de enkelte ords betydning. Viktige hjelpemidler som kan medbringes til eksamen er BAUERS Wörterbuch zum Neuen Testament. SCHMOLLERS Handkonkordanz zum Neuen Testament, som må brukes når en vil analysere de enkelte begreper, og HUCKS (eller ALANDS) greske synopse.

Kommentarene er kun ment som hjelpebøker i tekststudiet. Hovedvekten bør legges på innøvelse av eksegetisk metode og tilegnelse av de realkunnskaper av språklig, begrepsmessig, historisk og litterær art som er nødvendig for et selvstendig teologisk arbeid med tekstene. Dette skjer best ved å følge de løpende undervisningstilbud innenfor Det nye testamente.

I tekstarbeidet bør en legge særlig vekt på forståelsen av de sentrale bibelteologiske begreper og hovedtemaer som forekommer i tekstene. En forutsetter at de bibelteologiske kunnskaper en har fått ved mellomfagsstudiet, skal utdypes og suppleres ved hovedfagsstudiets mer inngående tekstarbeid. Det lønner seg derfor å konsultere de bibelteologiske helhetsframstillinger som er anført til slutt i litteraturlisten til tekstarbeidet.
De oppførte pensumtekster kan etter søknad byttes ut med andre.

2. Arbeidet med innledningsspørsmålene til de skriftene eom legges opp som pensum bør skje etter hvert som en arbeider eksegetisk med de enkelte skrifter. Teksthistorien bør en gjennomarbeide i tilknytning til arbeidet med det teksthistoriske apparat i Novum.
3. Studiet av nytestamentlig tidshistorie skal gi studentene den nødvendige tidshistoriske bakgrunn for forståelsen av de nytestamentlige skrifter. Det bør særlig legges vekt på de forhold som har betydning for tekstforståelsen: De politiske forhold og de religiøse strømninger i Palestina på Jesu tid, og politiske og religiøse forhold i Romerriket i det første århundret. Arbeidet med tidshistorien hører nær sammen med arbeidet med Jesu liv og urkristendommens historie.
4. Gjennomlesningen av de ikke-bibelske tekster som studieplanen anfører, skal tjene som støttetekster til forståelsen av tidshistorien og skjerpe blikket både for Det nye testamentets egenart og for dets sammenheng med samtiden. Det kreves ingen utlegning av tekstene, men en skal kunne gjøre rede for hovedinnholdet i dem, og en bør særlig merke seg trekk i tekstene som har direkte berøring med Det nye testamentes tankeverden.
5. I bibelteologi kreves et fordypet studium innen ett avgrenset tema ut fra en litteratur på 100-150 sider. Temaet bør velges i tilknytning til et av fordypningsområdene i dogmatikk eller etikk eller til hovedoppgaven.

+ + + + +

Hovedhensikten med studiet av Det nye testamente er at studentene skal lære seg å arbeide vitenskapelig metodisk med tekstene, og tilegne seg språklige, historiske og teologiske kunnskaper som er nødvendige for dette. Det er altså tekststudiet (studieplanens pkt. 1, sml. formuleringen 'inngående kjennskap til') som står i sentrum av studiet, og de øvrige emneområdene i studiet av NT har mer karakter av å være støttedisipliner til tekstarbeidet (studieplanens pkt. 2-5).

Hans Kvalbein

B. Veiledning til studiet av systematisk teologi

Hovedfagsstudiet i systematisk teologi omfatter fire disipliner, nemlig dogmatikk, etikk, religionsfilosofi og religionspedagogikk. Av disse er det bare religionsfilosofi som er ny. De tre andre hører med i mellomfagspensum. Når det gjelder det generelle innholdet av disse fire disiplinene, henvises det til omtalen av dem i forbindelse med annen avdeling av det teologiske studium. I denne sammenhengen er det tilstrekkelig å framheve hovedfagsstudiets spesielle egenart.

De temaer som skal studeres i dogmatikk har studentene et mer eller mindre elementært kjennskap til fra grunnfagspensum. Hovedfagsstudiet vil derfor i denne disiplinen ha karakter av utdypning. Dette vil skje på grunnlag av en grundigere innføring i de bibelske disipliner som det videregående studium har gitt. Utdypningen skal medføre et bedre kjennskap til de lutherske bekjennelsesskriftene og til synspunkter og problemstillinger som nyere teologi arbeider med. Målet for studiet er en grundigere forståelse av det kristne trosinnholdet slik en møter det i Den hellige skrift og kirkens bekjennelse.

Heller ikke studiet av etikk representerer noe helt nytt. Den utdypning som hovedfagsstudiet også her representerer, omfatter særlig etikkens prinsipielle del. Gjennom et bedre kjennskap til moralfilosofi og grunnprinsipper for teologisk etikk, skal studenten tilegne seg en dypere forståelse av og en kritisk vurdering av de løsningsforsøk han møter på de konkrete etiske problemene.

Religionsfilosofi møter hovedfagsstudenten som en relativt ny disiplin. Gjennom religionsfilosofien vil studenten bli ført inn i en del av de spørsmål som oppstår i møtet mellom teologien og samtidens filosofiske tenkning. Studiet av denne disiplinen har dermed en nær sammenheng med det utdypende siktemål innenfor de øvrige systematiske disipliner. Det er et nødvendig vilkår for en kritisk gjennomtenkning av de grunnlagsspørsmål som møter en der. Hovedvekten vil bli lagt på de mest sentrale religionsfilosofiske temaer og på nyere religionsdebatt.

Mens studiet av religionspedagogikk på mellomfagsnivå dels var en elementær innføring i faget, dels en videreføring innenfor spesielle problemområder, skal hovedfagsstudiet være en kritisk innføring i fagets grunnprinsipper. Det er en nødvendig basis for en gjennomreflektert forståelse av faget og dets plass innenfor teologien som helhet.

Arbeidet med systematisk teologi på hovedfagsplan omfatter også studiet av en rekke tekster fra teologiens og filosofiens historie. Dette skal gi studenten en førstehånds kontakt med den historiske tradisjon han i systematisk teologi bygger på og videreføre hans innsikt i faget på visse sentrale områder. Det er anledning til å velge tekster fra alle de fire systematiske disipliner.

Siktepunktet for studiet av systematisk teologi på hovedfagsplanet er altså studentenes utdypede forståelse for kristendommens egenart og dens forhold til samtidens åndsliv. Men samtidig er studiet siktet inn mot en framtidig undervisningssituasjon i skole eller menighet. Dette vil ikke i samme grad som på mellomfagsstudiet si at arbeidet blir konsentrert om stoffenheter som er direkte anvendelige i undervisningen. Målet er mer å gi de nødvendige kunnskapsmessige kvalifikasjoner for å mestre de utfordringer som møter en i en undervisningssituasjon, særlig overfor mer modne elever. For alle de systematiske disipliner gjelder det at studiet ikke sikter mot en mer eller mindre mekanisk tilegnelse av et bestemt lærebokstoff, men en moden, kritisk oversikt over fagområdet. Dette forutsetter at studenten orienterer seg videre enn bare i de foreslåtte framstillingene. Det forutsetter at han i studietiden gjør seg kjent med oppslagsbøker og tidsskrifter og gjør seg nytte av den tankeutveksling innenfor faget som foregår i det teologiske miljøet.

Axel Smith

C. Veiledning til arbeidet med hovedoppgaven

Mer enn noe annet er det hovedoppgaven som gir hovedfagsstudiet dets særegne karakter og gjør det til et tillokkende studium. Som student får man her anledning til å prøve seg som forsker. Det stiller en overfor krav som i vesentlig grad går ut over kravene på mellomfagsnivå, hva selvstendighet og vurderingsevne angår. Men som vederlag byr det på nye muligheter for faglig og personlig utvikling. Gjennom egen forskning får man innsikt i hvordan et forskningsresultat blir til. Man innøver vitenskapelige metoder aktivt. Og endelig erobrer man som sitt eget spesialfag et avgrenset område hvor man virkelig vet beskjed. Dette gir generelt en helt annen sikkerhet i behandlingen av faglige spørsmål enn man hadde før. Det kommer hele studiet til gode.

Vanlig hovedoppgave og tidsbegrenset oppgitt hovedoppgave. - Den vanlige form for hovedoppgave har vært slik at studenten i samråd med faglærer har valgt sitt emne selv og hatt ubegrenset tid til å skrive oppgaven. Som nytt alternativ er imidlertid nå åpnet adgang til å skrive tidsbegrenset, oppgitt hovedoppgave. Oppgaven skrives da over et emne som oppgis av den faglærer man har hatt kontakt med, og den må skrives ferdig innen 4 måneder fra den dag emnet gis. Emnet skal ligge innenfor et fagområdet studenten og faglæreren på forhånd er blitt enig om, og som studenten har satt seg inn i ved et oppgitt tilleggspensum på ca. 250 sider. - Det sier seg selv at det for tidsbegrenset oppgave gjerne må bli tale om noe enklere

emner enn for vanlig hovedoppgave. Man innsparer den ofte møysommelige prosess det kan være å delta i utarbeidelsen av et emne selv. Til gjengjeld blir spektret av mulige emner innsnevret. For øvrig vil arbeidsmåtene stort sett være de samme for begge alternativer. Vi kan derfor nedenfor begrense oss til omtale av vanlig hovedoppgave, og be studenter som velger det annet alternativ, selv å stryke det som ikke passer (redegjørelse for emnevalg osv.).

Oppgavetyper og emnevalg. - Stort sett er det to hovedtyper av oppgaver som kan bli aktuelle i kristendomsfaget; enten en undersøkelse bygget på hittil ubearbeidet kildemateriale (eksegetisk, historisk, eventuelt - men unntaksvis - også empirisk), eller en vurderende analyse av andres forskning. Mange vil vel finne at sistnevnte type ligger enklest til rette med de tidsrammer som er gitt. Emnet kan enten være frittstående arbeide eller inngå som et ledd i et større forskningsprosjekt som flere er sammen om.

Forutsetningen er i alle tilfeller at man innenfor fakultetet har funnet en faglærer (professor/førstelektor) som er villig til å påta seg det faglige ansvar m.h.t. veiledning. Lektorer kan fungere som selvstendige veiledere på områder hvor de har spesialkunnskaper, men må da godkjennes som veileder av faglærer i vedkommende disiplin. På områder hvor fakultetet ikke har noen faglærer, kan man ikke regne med å få skrive hovedoppgave. Før man går i gang med arbeidet, skal emnet være godkjent av veilederen ved underskrift på dertil utarbeidet formular, og anmeldt til formannen i institutt-rådet. Forøvrig er emnevalget studentens egen sak - han arbeider i det hele tatt på eget ansvar og egen risiko. Det kan likevel lønne seg forholdsvis tidlig å søke råd hos en faglærer og eventuelt be om forslag.

Den ramme som studieplanen angir for emnevalget, er meget vid og skulle gi bredt spillerom for personlige interesser. Dette er godt, for det kreves et personlig engasjement for å gjennomføre en hovedoppgave med et brukbart resultat. Resultatet blir gjerne best om emnet betyr noe for en selv. Å finne frem til et sakområde og særlig å utkrystallisere en emneformulering krever tid. Det kan derfor ikke skade at man tidlig, eventuelt allerede under mellomfagsstudiet, innretter sin lesning slik at man gradvis sikter seg inn mot en disiplin og et problemfelt innenfor denne. Et spørsmål man må tenke over, er hva man ønsker at oppgaven skal kaste av seg for hovedfagsstudiet som helhet. Emnet skal ligge nærmere eller fjernere i forhold til de stoffområder som ellers skal beherskes til hovedfageksamen (NT/ST). Valget blir bl.a. et spørsmål om den samlede tid man kan unne seg på studiet. Velger man et emne fra et fagområde som hører inn under mellomfagsstudiet, men derimot ikke hovedfagsstudiet, eller som på annen vis står perifert i forhold til tyngden i hovedfagspensum, må man nøkternt regne med en videre tidsramme.

På grunn av tidsfaktoren må målsetningen nødvendigvis bli begrenset. Her gjelder det å være realistisk, har man store forskningsplaner må man like godt si seg selv fra første stund at hovedfagsoppgaven bare kan bli en aller første begynnelse. Ikke desto mindre forventes en egen forskningsinnsats. Det er ikke nok bare å referere. På en eller annen måte skal man ved fullført arbeide ha drevet forskningsfronten et stykke videre fram: kanskje ved å ha dradd fram hittil ukjent eller lite kjent stoff, kanskje ved å ha videreført den vitenskapelige debatt ved klargjøring av debattsituasjonen eller ved tilførsel av nye problemstillinger. Innenfor flere fag er det blitt levert hovedoppgaver som tross sitt begrensede omfang representerer betydelige forskningsprestasjoner. (Omfanget ligger vanligvis et sted mellom 80 og 120 maskinskrevne sider A4 med dobbel linjeavstand).

Arbeidet med oppgaven. - Arbeidet faller naturlig i to faser: en første fase hvor man samler og grov-ordner stoff, og så den fase hvor oppgaver skrives. Forholdsvis detaljerte råd for hvordan man rent teknisk går til verks, finner man f.eks. hos: EDV. BEYER: Om å skrive hovedoppgave. Nordisk litteratur, eller hos J.A. SEIP: Om å skrive hovedoppgave. Historie (begge utgitt på Universitetsforlaget).

Forut for stoffsamlingen må man ha lest seg så meget inn på emnet at man har fått en viss oversikt og ideer tilen mulig problemstilling. Stoffsamling forutsetter at man vet hva man skal se etter. En skissemessig arbeidsdisposisjon bør man ha helt fra begynnelsen av, la gå at den må bli nokså hypotetisk. Når stoffsamlingen er kommet vel i gang, kan det lønne seg å ta en pause og se på arbeidsdisposisjonen litt på avstand. Muligens vil man da oppdage at den må justeres, eventuelt grundig omarbeides. Når ideene begynner å klarne, kan det være fruktbart å skrive en rask og uprentensjøs skisse av hva man tror at oppgaven vil komme til å gå ut på. En slik skisse, som bør gjøres knapp, kan bli en hjelp til ikke å miste tråden og fortape seg i enkeltheter. I noen tilfeller (hvor oppgavens anlegg forekommer å være forholdsvis opplagt) kan det være riktig å delvis la stoffsamling og skrivning gå hånd i hånd. Men vanligvis utsetter man skrivningen til materialet i hovedsaken er samlet, og nøyer seg underveis med stikkordmessige sammenfatninger for å beholde kontrollen og oversikten over stoffet.

Viktig er det at man drøfter oppgaven med andre. At arbeidet skal være et selvstendig arbeide, betyr ikke at det ikke er tillatt å søke hjelp i denne form. Noe av det mest fruktbare kan være samtaler med studiekamerater. Eventuelt kan deler av oppgaven tas frem i et seminar. Men fremfor alt anbefaler det seg å holde god kontakt med den faglige veileder. Som nevnt er det en forutsetning av faglæreren godkjenner emnet. Han bør også kunne anviser litteratur å gå ut ifra. Det neste stadiet hvor man ubetinget bør ta kontakt med veilederen, er når materialet er innsamlet og man skal til å skrive. Man bør ikke sette i gang større skriveoperasjoner uten først å ha diskutert en forholdsvis fyldig disposisjon med ham. En fordel kan det da være om man samtidig kan forelegge utkastet til et innledningsavsnitt som gjør rede for tidligere forskning på området, hvilket materiale man vil anvende, forskningsmetodene

og målsettingen. Innledningen kan gjerne ha en tese. Om utkastet er aldri så foreløpig, vil det kunne være av stor verdi for veilederen som nå står foran den ofte ikke helt lette oppgave å leve seg inn i hvordan et annet menneske tenker. Når man så har skrevet et par kapitler, kan det igjen være klokt å be om å få en reaksjon. Det lønner seg da å få vurdert både opplegget som nå begynner å ta fast form, og rent tekniske, stilistiske og komposisjonsmessige enkeltheter.

Man må regne med at arbeidsprosessen vil forløpe gjennom flere kriser - det er gjerne på den måten man når opp på stadig høyere nivåer. Videre sier det seg selv at etter hvert som arbeidet skrider frem, faller det nytt lys tilbake også over deler av oppgaven som man mente å ha gjort unna. Det er ikke uvanlig at særlig de første avsnittene må grundig omarbeides i en slutfase. I verste fall bryter hele disposisjonen sammen slik at materialet må brytes fra hverandre igjen og støpes i en ny form. Fra tid til annen bør man - eventuelt ved annen lesning - forsøke å skaffe seg kritisk avstand til stoffet slik at man blir i stand til å overprøve hva man har gjort: om tankeføringen er klar, oppgavens forskjellige deler vel sammenføyet, problemstillingen konsekvent gjennomført, materialet bærekraftig nok. Og ikke minst: om noe er overflødig og uten skade kan kuttes ut. Også den stilistiske side ved arbeidet bør man lytte til: klinger det noenlunde brukbart? Det er gjerne en nærmere sammenheng mellom form og innhold enn man tror.

Den ferdige oppgave.- Før det ferdige manuskript sendes til maskinskrivning, bør veilederen ha gitt grønt lys for dette. Riktignok både skriver og innleverer man arbeidet på eget ansvar. Likevel er det unødvendig å risikere å få underkjent en oppgave som kunne holdt mål om man etter en fagmanns råd hadde gjort en del forbedringer.

Den ferdige oppgave bør være forsynt med en innledning med et innhold som ovenfor antydnet, et noteapparat/anmerkninger med de nødvendige referanser, en bibliografi og gjerne også en sammenfattende konklusjon, slik at det blir klart for leseren hvordan forskningssituasjonen var da oppgavens forfatter begynte sitt arbeide, hva han selv satte seg som mål, hvilket materiale han bygger på, og hvilke resultater han er kommet fram til. Oppgaven skal plassere seg i en forskningssammenheng. Det er viktig å legge arbeide også på overskrifter, og ikke minst på tittelen som så presist og fengende som mulig bør angi hva saken dreier seg om. Hovedtittelen kan gjerne være bygget opp av et par karakteristiske stikkord, mens den nærmere presisering av saken foretas i en mer "tørr" undertittel.

Ivar Asheim

DIVERSE VEDRØRENDE HOVEDOPPGAVEN

A. FORSKRIFTER FOR ORDINÆR HOVEDOPPGAVE.

1. Emne for hovedfagsavhandlingen velges av studenten i samarbeid med veileder.
2. Skjema med godkjent arbeidstitel og veileders underskrift leveres undervisningsadministrasjonen så snart som mulig.
3. Omfanget av oppgaven bør ikke overskride 150 sider og ikke være mindre enn 60 sider.
4. Dersom oppgaven leveres etter at de øvrige deler av eksamen er avlagt, må den meldes seks uker før levering.
5. Innen 3 uker etter innlevering skal det gis beskjed om oppgaven er godkjent (Universitetsferier fraregnes).
6. Karakteren for ordinær oppgave teller 50% ved fastsettelse av hovedfagskarakteren.
7. Tidspunkt for innlevering og sensur, se s.13
8. Oppgaven skal være maskinskrevet.

B. FORSKRIFTER FOR TIDSBEGRENSET OPPGITT HOVEDOPPGAVE (Tih).

1. Ordinær skriftlig og muntlig eksamen avlegges før Tih skrives.
2. Tih forberedes ved et spesialpensum på ca. 250 sider. Dette avtales med Instituttet enten på individuell basis eller samlet for en gruppe, og skal korrespondere med det videre sakområde oppgaven hentes fra. Dette pensum går inn som tillegg i det ordinære eksamenspensum, men vil ikke bli gjort til gjenstand for selvstendig skriftlig prøve.
3. Ved skriving av Tih skal oppgaven bestilles l.mnd. før utlevering.
4. Tidsrammen settes til 4 måneder fra den dag emnet blir oppgitt. Fristen forlenges med 1 uke dersom jule- eller påskeferie faller innenfor fristen. Andre ferier eller avbrudd i undervisningen gir ikke tillegg i tid. Ved sykdom kan ekstra tid tillegges etter vurdering av fremlagt sykemelding fra lege.

5. Omfanget av Tih bør ikke overskride 90 sider og ikke være mindre enn 40 sider.
6. Innen 3 uker etter innlevering skal det gis beskjed om oppgaven er godkjent. (Universitetsferier fraregnes).
7. Karakter for Tih teller 1/3 i forhold til felleskarakteren for de ordinære skriftlige og muntlige prøver.
8. Besvarelsen skal være maskinskrevet eller renskrevet med hånd. Dersom oppgaven leveres håndskrevet kan den maskinskrives etter fristens utløp. Håndskrevet manus må da foreligge minst i 2 eksemplarer. Instituttet beholder 1 for kontroll. Det håndskrevne manus legges til grunn for bedømmelsen.
9. Forøvrig gjelder regler som for ordinær hovedoppgave, pkt. 2 og 7.

C. INNLEVERING AV OPPGAVEN.

1. Kandidaten leverer originalmanuskriptet.
2. Eventuell beskjed om utlånsklausul gis med en gang. Dette anføres tydelig utenpå vedkommende oppgave. (Utlånsklausul vil si at vedkommende forfatters tillatelse må foreligge før oppgaven kan utlånes og benyttes av andre.)
3. Undervisningsadministrasjonen sørger for mangfoldiggjøring, innbinding og forsendelse av 6 oppgaver (til den faglige veileder, sensorene, arkiveksemplar, MF's bibliotek, Universitetsbiblioteket.)
4. Det gis støtte til utgiftene etter innlevering av oppgaven.
 - a) Refusjon gis etter søknad for maskinskriving av hovedoppgaven etter følgende regler:
 - Søknad på eget søknadsskjema sendes MF's styre v/administrasjonssjefen så snart originalmanuskriptet er innlevert til undervisningslederen i samband med eksamen.
 - Studieveileder/kristendom beregner utgiftene etter faste satser for normalsider og med et fastsatt tillegg for sider med noter, litteraturliste o.lign.
 - Støtte innvilges med 50% refusjon av de beregnede utgifter.
 - Støtten begrenses til maksimum 200 sider.
 - b) Mangfoldiggjøring og innbinding av det nødvendige antall eksemplarer (minimum 6) besørgeres av MF's trykningssentral på oppdrag fra undervisningslederen og uten utgifter for studenten.

Dersom studenten selv besørger mangfoldiggjøring og innbinding, må dette gjøres på studentens egen kostnad. I sistnevnte tilfelle må 6 eksemplarer innleveres, hvorav 3 eksemplarer må være innbundet med påtrykt forside.
 - c) Utgifter til mangfoldiggjøring av eksemplarer til privat bruk skal ikke betales kontant, men vil bli fratrukket det beløp studenten skal utbetales i refusjon for utgifter til maskinskriving.
 - d) Søkeren vil bli underrettet skriftlig om refusjon av beløpet ved oversendelse av kopi av søknaden med de foretatte beregninger og den endelige avgjørelse påført. Det refunderte beløp sendes via postgiro fra MF's kasserer til den adresse søkeren har oppgitt.

REGLER FOR EKSAMENSKANDIDATER, KRISTENDOMSKUNNSKAP

OPPMELDING TIL EKSAMEN, ANULLERING AV OPPMELDING

Oppmelding skjer skriftlig innen de fastsatte frister på eget skjema til hver eksamen. For å få melde seg opp til eksamen, må en ha betalt semesteravgift. For eksamen betales egen avgift. Vitnemål for de eksamener som er avlagt utenfor fakultetet, vedlegges eksamensoppmeldingen dersom de ikke er innlevert tidligere.

Annullering av eksamensoppmelding må skje skriftlig og mottas innen en uke før prøven i vedkommende fag.

Studenter som ikke møter til eksamen eller trekker seg etter annulleringsfristens utløp, regnes for å ha fremstilt seg til eksamen når gyldig forfallsgrunn ikke foreligger.

ALMINNELIGE BESTEMMELSER VED EKSAMENSPRØVER

- a. Eksamenskandidatene må møte i god tid før prøven, og i tilfelle sykdom eller annen hindring melde fra om dette så snart som mulig. Om noen møter fram først etter at oppgaven er opplest/utdelt, kan vedkommende ikke delta i dagens prøve, men kan etter søknad gis adgang til å gå opp til kontinuasjonssprøve (utsatt prøve).
- b. Under prøven må ingen form for meddelelse finne sted mellom eksamenskandidatene uten gjennom inspektør.
- c. Ingen eksamenskandidat må forlate sin plass under prøven unntatt når vedkommende går ut sammen med en inspektør. En inspektør kan følge høyst 2 personer av gangen ut av eksamenslokalet.
- d. Ingen eksamenskandidat må forlate eksamenslokalet før tidligst en time etter at oppgaven er opplest/utdelt.
- e. Ved opphold utenfor eksamenssalen må ingen samtale om oppgaven eller overhodet om teologiske emner finne sted, verken med inspektøren eller mellom eksamenskandidatene innbyrdes. Fakultetets regler for røykfrie områder gjelder også for eksamenskandidater.
- f. Besvarelsen innleveres senest når tiden er ute, uten hensyn til om den er fullført eller ikke.
- g. Den som har avlagt de skriftlige prøver, kan ikke unndra seg sensur for disse.
- h. Dersom noen overveier å trekke seg fra prøven, skal vedkommende først konferere med enten instituttstyrer, undervisningsleder eller studieveileder.
- i. Den som trekker seg fra eksamen, har ikke adgang til å gå opp til utsatt prøve etter reglene for sykdom under eksamen og eksamensarbeid nedenfor.

EKSAMENSBEVARELSENE

- a. Besvarelsene ved skriftlige klausurprøver føres inn på særlige innføringsark, som eksamenskandidatene får utlevert.
- b. Oppgavens ordlyd skrives av etter det utdelte oppgaveark og førespå besvarelsens tittelside. Under dette skrives det kandidatnummer en har fått tildelt, dato, men ikke noe navn.
- c. Fakultetet kan etter søknad gi adgang til å levere eksamensbesvarelser avfattet på et av de vanlige fremmedspråk. Søknad om dette må leveres sammen med eksamensoppmeldingen.
- d. Dersom en besvarelse er vanskelig å lese på grunn av utydelig håndskrift, forkortelser og lignende, må eksamenskandidaten være forberedt på ikke å få sensur.
- e. Det er ikke adgang til å føre inn eksamensbesvarelser med blyant.

HJELPEMIDLER

Se avsnittet om eksamen ovenfor, s. 5 og 14

SYKDOM UNDER EKSAMENSARBEID OG EKSAMEN, KONTINUASJON

- a. Dersom en student på grunn av sykdom eller tvingende velferdsgrunner er hindret fra å levere inn skriftlige hjemmearbeider til fastsatt tid og så snart som mulig sender inn en legeerklæring som blir godkjent av fakultetet, kan vedkommende gis utsettelse med innleveringen. Av legeerklæringen må det gå tydelig fram i hvilket tidsrom studenten har vært sykmeldt, og om sykmeldingen var hel eller delvis.

Legkeerklæringer og velferdsgrunner godkjennes av undervisningsadministrasjonen.

- b. Dersom en student på grunn av sykdom eller tvingende velferdsgrunner er hindret fra å møte til en prøve og så snart som mulig sender inn legeerklæring som blir godkjent av fakultetet, kan studenten gis adgang til å avlegge vedkommende prøve ved kontinuasjon (utsatt prøve). Av legeerklæringen må det gå tydelig frem i hvilket tidsrom studenten er sykmeldt.

Legeerklæringer og velferdsgrunner godkjennes av undervisningsadministrasjonen.

Kontinuasjonsprøve skal holdes så snart studentens helse og forholdene forøvrig tillater det, om mulig innen det samme semester. For kontinuasjonsprøve betales ikke nytt eksamensgebyr.

- c. Dersom en student blir syk under eksamen, må det som er utarbeidet av besvarelsen, innleveres til sensur før vedkommende forlater eksamenslokalet. I motsatt fall regner en at vedkommende har trukket seg fra eksamen. Dersom vedkommende innen en uke innsender legeerklæring som blir godkjent av fakultetet, kan studenten gis adgang til å avlegge prøven ved kontinuasjon (utsatt prøve) etter samme bestemmelser som i pkt. b.

Legeerklæringer godkjennes av undervisningsadministrasjonen.

FORSKRIFTER OM BEGRUNNELSE OG KLAGE ved Universitets- og høgskoleeksamener

Fastsett av Kirke- og undervisningsdepartementet 19. januar 1973 med hjemmel i Kongelig resolusjon 5. desember 1969 om delegasjon m.v. i forbindelse med Forvaltningslovens ikraftsettelse.

1 BEGRUNNELSE

Eksamenskandidat ved universitet eller høgskole har etter at sensur er falt, rett til å få en redegjørelse for sensurvedtaket av egne eksamensprestasjoner. Redegjørelsen gis av en av sensorene, Finner sensoren det hensiktsmessig, kan redegjørelse gis skriftlig.

Er det gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen (sensorveiledning), skal de være tilgjengelige for kandidatene etter at sensuren er falt.

2 KLAGE OVER INNHOLDET AV SENSURVEDTAK

Klage over innholdet av sensurvedtak fremsettes skriftlig. Finnes klagen å være berettiget, endres vedtaket. I motsatt fall gis klageren en skriftlig begrunnelse for sensuren, og en frist på tre uker til å meddele om klagen opprettholdes.

Opprettholdes klagen, skal denne behandles av en særskilt klagenemnd, som oppnevnes av styret*, det høyeste organ ved institusjonen.

Examen philosophicum kan bare påklages når eksamen ikke er bestått. Muntlig eksamen, propedeutiske prøver og praktiske prøver kan ikke påklages. Er kretsen av sakkyndige i et fag så liten at styret ved institusjonen ikke anser det mulig å sammensette en klagenemnd med tilstrekkelig kyndighet, kan sensurvedtaket ikke påklages.

3 BEHANDLINGEN I KLAGENEMNDA

Klagenemnda vurderer sensurvedtak og begrunnelsen for det. Finner nemnda et påtakelig misforhold mellom eksamenprestasjonen og eksamensresultatet, fastsetter den ny karakter. Endring kan skje til gunst eller til ugunst for klageren. Nemndas avgjørelse er endelig. I fag der den endelige karakteren fastsettes etter at muntlig eksamen er avholdt, skal det før den nye karakteren fastsettes, avholdes ny muntlig prøve.

4 KLAGE OVER SAKSBEHANDLINGEN

Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur behandles av det høyeste organ ved institusjonen, eller av det klageorgan som dette gir fullmakt. Finner klageorganet feil som kan ha hatt betydning for utfallet, opphever det sensurvedtaket og bestemmer om det skal foretas ny sensur eller holdes ny prøve. Klageorganets avgjørelse er endelig.

5 FULLMAKT TIL Å GI NÆREMERE REGLER

Styret ved institusjonen kan gi nærmere regler om begrunnelse, om klagens form og innhold, om frist for klagen, om klagenemndas sammensetning, hvilket organ ved institusjonen klagen skal fremsettes for og om hva som skal regnes som påtakelig misforhold etter # 3. Forøvrig gjelder reglene i Forvaltningslovens kap. VI.

* Iflg. departementets fastsettelse av 31.10.73 skal ved MF fakultetet ha de funksjoner som i forskriftene er lagt til styret.

Fakultetets nærmere regler om begrunnelse, om klagens form og innhold m.m.

Jfr. Forskrifter om begrunnelse m.m. av 19.01.73, # 5

1. OM BEGRUNNELSE

Studenter som ønsker en redegjørelse for sensurvedtak må henvende seg til den av sensorene som disse har utpekt til dette formål, innen 3 uker etter åpningen av neste semester.

2. OM KLAGENS FORM OG INNHOLD

Klage over innholdet av sensurvedtak så vel som klage over saksbehandlingen fremsettes skriftlig til undervisningsadministrasjonen og må være begrunnet.

3. OM FRIST FOR KLAGEN

Klage over innholdet av sensurvedtak må være innkommet innen 2 uker etter at sensuren er falt.

Klage over saksbehandlingen må være innkommet innen 1 uke etter at skriftlig sensur er falt.

4. OM KLAGENEMNDAS SAMMENSETNING

Klagenemnda skal ha tre medlemmer og en sammensetning som tilsvarende sensurkollegiet. Et flertall i klagenemnda skal være nye i forhold til sensurkollegiet. Klagenemnda oppnevnes av avdelingens lærermøte.

5. OM HVA SOM SKAL REGNES SOM PÅTAGELIG MISFORHOLD ETTER FORSKRIFTENES # 3

For at klagenemnda skal kunne fastsette en ny karakter, må den - der hvor det gis tallkarakter - finne at det er et misforhold mellom eksamensprestasjoner og eksamensresultat på minst 3/10 ved en eksamen som har karakterskala fra 1.0 til 4.0.

6. EVENTUELL MUNTLLIG PRØVE ETTER ENDRING AV KARAKTEREN FOR SKRIFTLIG

Dersom karakteren for skriftlig prøve endres etter omsensur, må kandidaten opp til ny muntlig prøve hvis muntlig prøve er en justering av den skriftlige karakteren.

VIDERE STUDIER I KRISTENDOMSKUNNSKAP

OVERGANG FRA KRISTENDOMSKUNNSKAP TIL TEOLOGI

Mellomfagseksamen i kristendomskunnskap med karakter 2,7 eller bedre gir adgang til videre studier i faget med sikte på hovedfagseksamen i kristendomskunnskap.

Grunnfagseksamen i kristendomskunnskap inngår som et fast ledd i den nye studieordningen for teologi. I rammen av den gamle studieordningen for teologi vil en ennå noen semestre kunne begynne på II. avdeling med mellomfagseksamen og eksamen i latin, gresk og hebraisk. Denne muligheten vil bli avviklet når den nye studieordningen kommer i gang. Det vil imidlertid stadig være mulig å gå over fra hovedfagseksamen i kristendomskunnskap til teologiske embetseksamen etter nærmere regler.

Kontakt studieveilederne dersom du har spørsmål i denne forbindelse.

GRUNNREGLER

for

Det teologiske Menighetsfakultet

Vedtatt på det konstituerende møte 16.10.1907,
med senere endringer, senest 27.04.1987.

A. MENIGHETSFAKULTETETS MÅL OG VIRKE.

Paragraf 1.

Det teologiske Menighetsfakultet i Oslo har til mål på grunnlag av Guds ord og kirkens evangelisk-lutherske bekjennelse å gi teologisk utdanning for prestedtjeneste og annen tjeneste innen Den norske kirke. Fakultetet gir også kateketutdanning og utdanning i faget kristendomskunnskap for tjeneste i kirke og skole. Det vil samtidig være en hovedoppgave å vekke og bevare sant kristelig liv hos de studerende.

Paragraf 2.

Fakultetet drives ved gaver og andre bidrag. Det hefter selv for sine forpliktelser.

Paragraf 3.

Fakultetet gir fri utdanning for sine studerende. Til forelesningene er det åpen adgang for alle.

Paragraf 4.

Fakultetets årlige undervisning fordeles på to semestre, det første fra midten av januar til midten av juni, det andre fra begynnelsen av september til midten av desember.

Paragraf 5.

Ved fakultetet ansettes professorer i følgende fag:

- a) de gammeltestamentlige fag,
- b) de nytestamentlige fag,
- c) systematisk teologi,
- d) kirkehistorie, i tilfelle med dogmehistorie og symbolikk,
- e) misjonsvitenskap, og
- f) eventuelt også andre teologiske fag.

Det kan dessuten ansettes fakultetslektorer, vitenskapelige assistenter og forskningsstipendiater.

Med styrets samtykke kan lærerrådet også gi andre kvalifiserte personer høve til å holde forelesninger og øvelser i kortere eller lengre tid.

Paragraf 6.

Undervisningen tar sikte på å lede de teologiske studenter til full vitenskapelig utdanning overensstemmende med de krav som norsk lov til enhver tid fastsetter for teologisk embetseksamen. På tilsvarende måte skal undervisningen i kristendomskunnskap svare til de eksamenskrav som til enhver tid gjelder for dette fag ved norsk universitet og høyskole. Samtidig prøver en å lede til forståelse av det kristelige liv og det kristelige arbeid ute blant folket.

Paragraf 7.

Teologisk embetseksamen avholdes ved Menighetsfakultetet etter de bestemmelser som er fastsatt i lov av 13. juni 1986 om eksamensrett for og statstilskudd til private høyskoler (privathøyskoleloven).

Eksamen i kristendomskunnskap avholdes med eksamenskrav som motsvarer de krav som er fastsatt for de gjeldende offentlige eksamener i dette fag.

Paragraf 8.

Ved Det praktisk-teologiske seminar, som ifølge lov av 10. juni 1925 er knyttet til fakultetet, ansettes en hovedlærer i de fag som tilligger denne og lærere i de øvrige fag, der kandidatene skal veiledes. Hovedlæreren for det praktisk-teologiske seminar fører tittel av rektor. Praktisk-teologisk eksamen avholdes i samsvar med bestemmelser som fastsettes ved kgl. resolusjon.

Paragraf 9.

Ved fakultetets kateketseminar ansettes en rektor og lærere i de teoretiske og praktiske fag. Eksamen avholdes i samsvar med bestemmelse godkjent av Kirke- og undervisningsdepartementet.

Paragraf 10.

Lærerrådet består av de fast ansatte lærere. Dekanus er leder for lærerrådet.

Lærerrådet avgir innstilling til Menighetsfakultetets styre, eventuelt Det praktisk-teologiske seminars styre eller Kateketseminarets styre, angående ansettelse av lærere, opprykk i høyere stillinger og utdeling av vitenskapelige stipendier. I ansettelsessaker deltar kun lærere i stilling sideordnet med eller høyere enn den som skal besettes. Rektorene deltar i drøftingene om besettelse av professorater, men uten stemmerett.

Lærerrådet avgir uttalelser i lærespørsmål, i spørsmål av etisk-juridisk karakter og i spørsmål av læremessig betydning for gudstjenesten. Rådets uttalelse skal innhentes til læremessige aspekter ved viktige saker som foreligger til avgjørelse i styre eller forstanderskap.

Lærerrådet har rett til å drøfte og eventuelt uttale seg i saker som er oppe til behandling i fakultetsrådet, og som er av dyptgripende betydning for fakultetet.

I lærerrådet møter også, men uten stemmerett, direktøren og undervisningslederen. Undervisningslederen er lærerrådets sekretær.

Paragraf 11.

Fakultetsrådet har 20 medlemmer, 11 representanter for lærerne, 2 representanter for de øvrige, fast ansatte og 7 representanter for de studerende.

Dekanus, prodekanus og lederne for avdelingsrådene er medlemmer, alle med personlige, valgte vararepresentanter. Dessuten velges 4 lærere av lærerrådet blant de fast ansatte lærere, alle med personlige vararepresentanter. 1 lærer med personlig vararepresentant velges av og blant fakultetets forskningsstipendiater og vitenskapelige assistenter. 2 representanter med personlige vararepresentanter velges av og blant de øvrige, fast ansatte.

Regler for de hittil nevnte valg, fastsettes av styret.

Lederne for studentutvalget, teologisk fagutvalg og fagutvalg for kristendoms-kunnskap, er medlemmer, alle med sine nestledere som vararepresentanter. 1 representant med personlig vararepresentant velges av og blant de studerende ved Det praktisk-teologiske seminar, og 1 representant med personlig vararepresentant velges av og blant de studerende ved Kateketseminaret. Videre velges 2 representanter for de studerende med personlige vararepresentanter av studentenes allmøte.

Dekanus er leder for fakultetsrådet.

I fakultetsrådet møter også, men uten stemmerett, direktøren og undervisningslederen. Undervisningslederen er fakultetsrådets sekretær.

Fakultetsrådet kan nedsette et arbeidsutvalg som består av representanter for ansatte og studerende i fakultetsrådet.

Paragraf 12.

Fakultetsrådet fremmer forslag overfor styret angående budsjett og opprettelse av nye stillinger ved fakultetet. Fakultetsrådet fremmer innstilling overfor styret angående søknader om permisjon for lengre tid enn hva dekanus eller direktør kan innvilge, fra lærere og personell i undervisnings- og forretnings-administrasjonen. Fakultetsrådet skal uttale seg om ethvert forslag til endring av grunnreglene for styret tar stilling til forslaget. Rådets uttalelse skal innhentes til viktige prinsippaker som foreligger til avgjørelse i styre eller forstanderskap. Til saker som er til behandling i fakultetsrådet og som er av dyptgripende betydning for fakultetet, kan lærerrådet overfor fakultetsrådet komme med en særuttalelse. En slik særuttalelse kan, i tilfelle det dreier seg om saker som går videre til avgjørelse i styre eller forstanderskap, vedlegges saksdokumentene.

Fakultetsrådet behandler forslag til studieplan og eksamensreglement for det teologiske studium. Studieplanen godkjennes av Kultur- og vitenskapsdepartementet, eksamensreglementet godkjennes av Kongen. Fakultetsrådet fastsetter studieplan og eksamensreglement for faget kristendomskunnskap.

Fakultetsrådet samordner undervisningen for det teologiske studium og faget kristendomskunnskap, og fastlegger semesterprogram for hele fakultetet.

Fakultetsrådet avgjør disiplinærsaker for hele fakultetet. Det behandler velferdssaker samt spørsmål som angår ordningen av det kristelige liv og samværet på fakultetet.

Fakultetsrådet fører tilsyn med teoretikumsrådets og med instituttrådets virksomhet.

Paragraf 13.

Dekanus er den øverste daglige leder av fakultetets undervisningsadministrasjon. Dekanus er leder for lærerråd og fakultetsråd og har ansvaret for forberedelsen av de saker som skal behandles der, for rådenes protokoller og for iverksettelsen av deres vedtak.

Dekanus representerer fakultetet ved tilstelninger av akademisk karakter og i saker som gjelder undervisningssektoren.

Dekanus velges av lærerrådet blant professorene. Funksjonstiden for dekanus er normalt to år. Normalt bør den dekanus som avgår, velges til prodekanus.

Paragraf 14.

Menighetsfakultetet har fire avdelinger:

- Teoretikum - for undervisning og studium til teologisk embetseksamen,
- Det praktisk-teologiske seminar,
- Institutt for kristendomskunnskap, og
- Kateketseminaret.

Hver avdeling har sitt eget avdelingsråd og sitt eget lærermøte.

Normalt kan ingen lærer ha sete i mer enn ett avdelingsråd eller lærermøte. I særlige tilfelle kan styret gjøre unntak fra denne ordningen.

Paragraf 15.

Lærermøtet ved den enkelte avdeling består av de faste lærere ved avdelingen, dog ikke forskningsstipendiater. Lærermøtet ledes av avdelingsrådets leder. Lærermøtet har ansvar for å avholde de foreskrevne eksamener. Lærermøtet fremmer forslag overfor lærerrådet om ansettelse av fakultetslektorer, fakultetslærere, vitenskapelige assistenter og forskningsstipendiater ved avdelingen. Slike forslag skal såvidt mulig inneholde flere navn. Ved behandling av ansettelsessaker deltar kun lærere i stilling sideordnet med eller høyere enn den som skal besettes. Vitenskapelige assistenter deltar ikke i saker som gjelder ansettelse av forskningsstipendiater. Hjelpele lærere og andre timelærere, samt forskningsstipendiater, kan innkalles til lærermøtet i bestemte saker, men uten stemmerett.

Paragraf 16.

Teoretikumsrådet har 15 medlemmer; 10 representanter for lærerne og 5 for de studerende.

9 lærere med personlige vararepresentanter velges av og blant de fast ansatte lærere ved teoretikum. 1 lærer med personlig vararepresentant velges av og blant fakultetets vitenskapelige assistenter ved teoretikum. Hvis ingen slike finnes, velges også den 10. lærerrepresentant av og blant de fast ansatte lærere.

Leder for teoretikumsrådet velges av lærerrådet, og nestleder velges av teoretikumsrådet selv. Begge velges blant de fast ansatte lærere innen teoretikumsrådet.

Regler for de hittil nevnte valg fastsettes av styret.

Representanter for de studerende er lederen og et medlem til av teologisk fagutvalg, begge med personlige vararepresentanter fra fagutvalget. De øvrige representanter med personlige vararepresentanter velges av avdelingsmøtet for teologi.

Rådet kan nedsette et arbeidsutvalg som består av representanter for lærerne og de studerende i rådet.

Paragraf 17.

Instituttrådet har disse medlemmer:

De faste lærere (professor/fakultetslektor/vitenskapelig assistent) ved Instituttet samt et antall representanter for de studerende som utgjør 1/3 av det samlede antall medlemmer. Representanter for de studerende er lederen og et medlem til av fagutvalg for kristendomskunnskap, begge med personlige vararepresentanter fra fagutvalget. De øvrige representanter med personlige vararepresentanter velges av avdelingsmøtet for kristendomsstudiet.

Forskningsstipendiater som er ansatt av Menighetsfakultetets styre og tilknyttet instituttet, har rett til å delta i instituttrådets møter, men uten stemmerett.

Instituttet ledes av en instituttstyrer som velges av lærerrådet blant de fast ansatte lærere innen instituttrådet. Instituttstyreren er leder for instituttrådet. Instituttrådet velger blant sine fast ansatte lærere en nestleder.

Instituttrådet kan nedsette et arbeidsutvalg som består av representanter for lærerne og de studerende i rådet.

Paragraf 18.

Praktikumsrådet har disse medlemmer:

De faste lærere (rektor/fakultetslektor/vitenskapelig assistent) ved Det praktisk-teologiske seminar, samt et antall representanter for kandidatene som utgjør 1/3 av det samlede antall medlemmer i rådet. Dersom rådet har 3 faste lærere, skal kandidatene ha 2 representanter.

Rektor ved seminaret er leder for praktikumsrådet.

Forskningsstipendiater som er ansatt av seminarets styre, har rett til å delta i praktikumsrådets møter, men uten stemmerett.

I praktikumsrådets møter deltar dessuten ytterligere 3 representanter for kandidatene, men uten stemmerett.

Har rådet 2 kandidatrepresentanter med status som medlemmer, er det begge kulls tillitsvalgte som er medlemmer. Uten stemmerett møter da hvert kulls varatillitsvalgte og kandidatenes representant i fakultetsrådet. De varatillitsvalgte er personlige vararepresentanter til praktikumsrådet.

Hvis rådet har 1 kandidatrepresentant med status som medlem, skal dette være eldste kulls tillitsvalgte, med yngste kulls tillitsvalgte som personlig vararepresentant.

Paragraf 19.

Kateketseminarrådet har disse medlemmer:

De faste lærere (rektor/fakultetslektor/fakultetslærer/vitenskapelig assistent) ved Kateketseminaret, samt et antall representanter for de studerende som utgjør 1/3 av det samlede antall medlemmer i rådet. Dersom rådet har 3 faste lærere, skal de studerende ha 2 representanter.

Rektor ved seminaret er leder for kateketseminarrådet.

Hvis rådet har 1 representant for de studerende med status som medlem, innkalles også vararepresentant som deltar i rådets forhandlinger, men uten stemmerett.

Paragraf 20.

Avdelingsrådet fremmer forslag forslag overfor fakultetsrådet angående budsjett og opprettelse av nye stillinger ved avdelingen. Det fremmer innstilling overfor fakultetsrådet angående permisjoner for avdelingens lærere for lengre tid enn hva dekanus kan innvilge. Avdelingsrådet utarbeider forslag til studieplan og eksamensreglement for studiet ved avdelingen. Teoretikumsrådets og instituttrådets forslag fremmes overfor fakultetsrådet, seminarrådenes forslag fremmes overfor de respektive seminarstyrer. Avdelingsrådet fastsetter undervisningsprogram for undervisningen ved avdelingen, dog således at undervisningsprogrammet for det teologiske studium og faget kristendomskunnskap skal samordnes av fakultetsrådet.

Avdelingsrådet behandler velferdssaker samt spørsmål som angår det kristelige liv og samværet på avdelingen.

Paragraf 21.

Fakultetet har fagseksjoner for det gamle testamente, det nye testamente, kirkehistorie, systematisk teologi, misjonsvitenskap og eventuelt for andre fag. En fagseksjon består av alle de faste lærere innen et fag, dog ikke forskningsstipendiater. Disse har rett til å delta i fagseksjonens møter, men uten stemmerett.

En lærer som underviser i flere fag, har sete i en fagseksjon, men kan innkalles til de andre seksjoner hvor han/hun har undervisning, dog uten stemmerett.

Fagseksjonen velger selv sin leder blant seksjonens fast ansatte lærere, i alminnelighet velges en professor.

Fagseksjonen skal søke å fremme forskning og undervisning innen sitt fag. Den kan avgi uttalelse til et avdelingsråd angående opprettelse av nye stillinger, permisjoner for lærere, studieplan og undervisningsprogram innen sitt fag, og overfor en avdelings lærermøte angående ansettelse av lærere innen faget. I ansettelsessaker deltar kun lærere i stilling sideordnet med eller høyere enn den som skal besettes.

B. FORSTANDERSKAP OG STYRE

Paragraf 22.

Fakultetets øverste myndighet er forstanderskapet, som også har overtilsynet med fakultetet. Forstanderskapet har 21 medlemmer med 10 varamenn, hvorav minst 10 medlemmer og 5 varamenn bør bo utenfor Oslo. Alle disse skal bekjenne den kristne tro etter vår kirkes bekjennelse og føre en kristelig vandel. Det velger innen sin midte formann og nestformann for et år om gangen.

Av dets medlemmer går tredjeparten ut hvert 3. år. Disse kan ikke innvelges før ved neste valg. Valget foretas skriftlig i forstanderskapsmøte av det sittende forstanderskap (de uttredende medlemmer innbefattet). Varamenn velges særskilt hvert 3. år. Til valget fremlegger styret en forslagsliste med 25 navn i alfabetisk orden. Forstanderskapet er ikke bundet av forslagslisten. I tilfelle stemmelikhet avgjøres rekkefølgen ved loddtrekning. Den som har vært varamann sammenhengende i tre perioder, kan ikke velges som varamann igjen før ved neste valg.

I forstanderskapsmøtene må minst halvparten av forstanderne eller i deres sted varamenn, være til stede for å kunne fatte gyldig beslutning. Beslutningene fattes med simpelt stemmeflertall, hvor ikke annet er bestemt. Dersom det foran nevnte antall medlemmer ikke møter, innkalles innen en måned nytt møte, som er beslutningsdyktig uansett hvor få som møter.

Paragraf 23.

Forstanderskapet har som oppgave:

- a) å påse at grunnreglene overholdes,
- b) å sørge for å skaffe de nødvendige midler til fakultetets drift,
- c) å avgjøre læreransettelser og avskjedigelser i tilfelle innanking (paragrafene 27 og 28),
- d) å fastsette lønningene,
- e) å gjennomgå og godkjenne styrets årsberetning,
- f) å gjennomgå og godkjenne regnskapene og vedta budsjettene,
- g) å foreta de nødvendige valg

Årsberetning og utdrag av regnskapet offentliggjøres på den måte som forstanderskapet finner mest høvelig.

Paragraf 24.

Formannen i forstanderskapet er pliktig til:

- a) å innkalle forstanderskapet til møte. Sakliste skal følge innkallelsen.
- b) å sørge for sakenes forberedelse,
- c) å føre forhandlingsprotokoll, hvor alle beslutninger innføres.

Paragraf 25.

Ordinært møte i forstanderskapet holdes minst en gang årlig etter formannens bestemmelse og innkalles med en måneds varsel. I møtet deltar med talerett, men uten stemmerett medlemmene av styre og lærerråd, praktikandenes tillitsmann, en representant for studentene på Kateketseminaret, Studentutvalgets leder, formennene i fagutvalgene og en student valgt av allmøtet. Ved forfall møter i stedet for studentenes representanter; vedkommendes personlige varamann.

Dekanus og studentutvalgets leder har rett til å fremsette forslag, ved forfall prodekanus og utvalgets nestleder.

Ekstraordinært forstanderskapsmøte holdes når formannen finner det påkrevd, eller når styret eller minst 5 medlemmer av forstanderskapet forlanger det.

I møtet deltar også, men uten stemmerett, direktøren og undervisningslederen.

Direktøren er forstanderskapets sekretær.

Paragraf 26.

Forstanderskapet velger skriftlig et styre på 5 medlemmer, hvorav minst 2 lekmenn. Dessuten velges 3 varamenn. Medlemmene velges for 5 år. Av styret utgår hvert år ett medlem, som ikke kan velges inn igjen før ved neste valg. Ved valg av styre foreslås i alfabetisk orden 6 personer. Varamenn velges særskilt hvert år. I tilfelle stemmelikhet avgjøres rekkefølgen ved loddtrekning. Hvis styremedlemmene også er medlemmer av forstanderskapet, trer de automatisk ut av dette så lenge de er medlemmer av styret.

Dekanus møter i styret, men uten stemmerett.

Studentutvalgets leder møter i styret, men uten stemmerett. I tilfelle begrunnet forfall, møter i hans sted utvalgets nestleder.

Forstanderskapet velger skriftlig hvert år blant styremedlemmene styrets formann og nestformann. Formannen for styret sammenkaller dette så ofte han finner det nødvendig, dog minst 6 ganger pr. år, og fører vanlig styreprotokoll.

Direktøren er styrets sekretær.

Paragraf 27.

Styret fører det nærmere tilsyn med fakultetet og dets virksomhet og avgjør de løpende forretninger. Det ansetter lærere etter innstilling fra lærerrådet. Oppstår meningsforskjell om læreransettelsen, kan to medlemmer av styret innanke saken til forstanderskapets avgjørelse. Lærerne ansettes med 6 måneders gjensidig oppsigelsesfrist.

Styret ansetter nødvendige funksjonærer og anviser alle utbetalinger ved den som styret bemyndiger. Det utdeler de stipendiebeløp som er til rådighet. Det utarbeider for det årlige forstanderskapsmøte en årsberetning om fakultetets virke i sist forløpne år og forslag til nytt årsbudsjett. Videre forbereder styret i forståelse med forstanderskapets formann de øvrige saker som skal behandles i forstanderskapet.

Paragraf 28.

Styret har rett til å oppsi lærerne. Den oppsagte lærer kan innen en måned etter å ha mottatt oppsigelsen innanke saken for forstanderskapet, som treffer den endelige avgjørelse, og likeså kan to medlemmer av styret innanke saken. Viser noen lærer forargelig vandel, kan styret straks fjerne ham fra fakultetet, inntil forstanderskapet treffer endelig avgjørelse.

Paragraf 29.

Det praktisk-teologiske seminars styre er:

Menighetsfakultetets styre, en professor, unntaksvis en lektor, valgt fra hver fagseksjon, rektor ved det praktisk-teologiske seminar og en av praktikandenes tillitsmenn. Formannen i fakultetets styre er også formann i seminarets styre. Et arbeidsutvalg som består av dekanus, rektor, styrets formann og praktikandenes tillitsmann avgjør under ansvar for styret alle løpende saker. Arbeidsutvalget fører egen protokoll. Enhver sak som et av styrets medlemmer forlanger behandlet, prinsippsspørsmål, spørsmål av vesentlig økonomisk rekkevidde og ansettelser av faste lærere; må fram for et samlet styre.

Ved ansettelse av lærere, har bare medlemmer av Menighetsfakultetets styre stemmerett. Tilsetting av lærere er av konfidensiell art.

Paragraf 30.

Kateketseminarets styre er:

Menighetsfakultetets styre, dekanus, en lærer valgt av og blant lærerrådets medlemmer, rektor ved Kateketseminaret, en kateket i aktiv tjeneste, valgt av forstanderskapet for 2 år og en representant for studentene ved seminaret. Formannen i fakultetets styre er også formann i seminarets styre. Et arbeidsutvalg som består av styrets formann, dekanus, rektor ved Kateketseminaret, og studentrepresentanten, avgjør under ansvar for styret alle løpende saker. Prinsippspørsmål, ansettelse av faste lærere og spørsmål av vesentlig økonomisk rekkevidde må fram for samlet styre, likeså enhver sak som et av styrets medlemmer forlanger behandlet av dette.

Ved ansettelse av lærere, deltar hele styret, men bare medlemmene av Menighetsfakultetets styre og kateketen, valgt av forstanderskapet, har stemmerett. Ved ansettelse av lærere følges for øvrig de bestemmelser som er fastsatt i paragrafene 10, 27 og 28.

Arbeidsutvalget fører egen protokoll.

C. ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Paragraf 31.

Dersom det ved avstemning i forstanderskapet, i et av styrene eller i et av rådene blir stemmelikhet, avgjør lederens stemme utfallet.

Paragraf 32.

Representant for studentene i fakultetets styre, råd og utvalg som ikke tilhører Den norske kirke, er inhabil til å delta i tilretteleggelse og avgjørelse i saker som angår kirkens lære, innholdet i undervisningen eller andre saker av viktighet som angår kirken. Lærerrådet avgjør tvilstilfelle og kan gi dispensasjon fra denne i nhabilitet dersom en studentrepresentant tilhører annet evangelisk-luthersk samfunn.

Paragraf 33.

Forslag til forandringer i grunnreglene må fremsettes av minst to medlemmer av forstanderskap, styre eller lærerråd, eller av studentutvalget, og innen to måneder før forstanderskapsmøte innsendes til styret. Dette behandler forslagene og oversender dem med motivert uttalelse minst en måned før forstanderskapsmøte til dettes medlemmer. Skal et forslag kunne vedtas, kreves 2/3 flertall.

Paragraf 34.

Skulle fakultetet av en eller annen grunn måtte nedlegges, må beslutning om det vedtas av minst 2/3 av alle forstandere, og forstanderskapet må da treffe bestemmelse om hva som skal gjøres med de pengemidler eller andre eiendeler som måtte være til overs.